Handleiding en Instructie Arbitrage Beachvolleybal

maart 2025

Voorwoord

De Handleiding en Instructie Arbitrage Beachvolleybal, met Richtlijnen en Instructies voor de Arbitrage, is een aanvulling op de Officiële Spelregels Beachvolleybal 2025-2028 en is bedoeld voor alle wedstrijddeelnemers in de Nederlandse beachvolleybal competitie. Echter, niet alle instructies zijn op elk niveau van toepassing. Indien van toepassing, wordt in deze handleiding specifiek naar een bepaald niveau verwezen. We onderscheiden de volgende niveaus:

Niveau A: NK, (Nederlandse) Grand Slams en Eredivisie
Niveau B: Top divisie, Open NK jeugd
Niveau C: Eerste, tweede en derde divisie en regio finales
Niveau D: Regio

Alle spelregels worden besproken, waarbij de invloed op het handelen van de scheidsrechter wordt beschreven. Voor de tekst van de spelregels wordt verwezen naar de Officiële Spelregels Beachvolleybal 2025-2028, uitgegeven door de Nederlandse Volleybal Bond.

In de bijlagen bij deze handleiding is een aantal specifieke procedures en instructie vastgelegd:

- Wedstrijd protocol
- Balafdruk protocol
- Medische blessure protocol
- Protocol bij opgave, in gebreke stellen en onvolledig team
- Protest protocol
- Instructie wedstrijdformulier
- Instructie veldinspectie
- Implementatie richtlijn van de tabel van maatregelen

Daar waar in de handleiding wordt gesproken over verantwoordelijkheid of verantwoordelijken wordt, afhankelijk van het niveau, bedoeld:

Niveau A en B: Hoofdscheidsrechter en wedstrijdleiding
Niveau C en D: Wedstrijdleiding of andere Nevobo-vertegenwoordiger

Overal waar in deze uitgave gesproken wordt over speler, spelers, teller, tellers, hij, hem, scheidsrechter enz. wordt ook het vrouwelijk equivalent bedoeld.

Voorwoord – 2025

Hoewel de spelregels voor dit seizoen nauwelijks gewijzigd zijn, is deze handleiding wel op meerdere punten gewijzigd. Zo is een aantal protocollen aangescherpt: met name het Medische Blessure Protocol, het Balafdruk Protocol en het Protest Protocol zijn aangepast ten opzichte van de vorige editie. Zo is het Protest Protocol nu bijvoorbeeld ook van toepassing in de topdivisie. Hiermee zijn deze richtlijnen zo volledig mogelijk in lijn met de internationale versie waarmee we onze arbitrage en teams optimaal voorbereiden op de nieuwe Olympische cyclus.

Daarbij wijzen we ook graag op het volgende aandachtsgebied vanuit de FIVB: het tempo van het spel. Behalve in bijzondere omstandigheden, is de tijd tussen rallies maximaal 12 seconden, en het is aan de scheidsrechters dit tempo te bewaken. Dit dient te gebeuren vanuit autoriteit in de relatie met de spelers, en niet door autoritair te zijn. Onthoud dat de scheidsrechter met name op de achtergrond hoort te blijven terwijl we met elkaar het spel promoten voor een zo breed mogelijk publiek.

We hebben ons uiterste best gedaan ook deze nieuwe editie zo volledig mogelijk te vertalen en zo helder mogelijk te formuleren of toe te lichten. Mochten er desondanks toch ***HIA***-ten zitten in deze editie of items onduidelijk zijn, meld dit dan vooral bij de Nevobo.

Wij wensen jullie een zonnig seizoen!
Spelregelcommissie Beach

Context van het arbitreren

Scheidsrechters passen de spelregels toe. Arbitreren bij beachvolleybal evenementen vereist een continue bewustwording van wijzingen in (de interpretatie van) de officiële spelregels beachvolleybal. Voor de correcte toepassing van de spelregels, moeten scheidsrechters deze foutloos kennen en ze correct en bindend toepassen in de context van een wedstrijd.

Scheidsrechters moeten ook in staat zijn om met autoriteit beslissingen te nemen in situaties, die niet specifiek in de spelregels worden ondervangen. Scheidsrechters moeten daarom volledige kennis hebben van de theoretische richtlijnen arbitrage en de algemene functie van de spelregels, die:

- De karakteristiek van het spel definiëren;
- De juiste techniek definiëren;
- Toestaan dat het spel onder veilige en eerlijke condities gespeeld kan worden;
- Sportief gedrag stimuleren;
- Topprestaties en spectaculaire acties stimuleren;
- Een spel creëren, dat goed vermarkt en gepromoot kan worden.

Hierdoor zijn scheidsrechters in staat om accuraat te werken en de “geest van de spelregels” te volgen.

Prestatie van officials

Ondanks dat beachvolleybal een afgeleide is van volleybal, zijn er fundamentele verschillen in het aantal spelers, de technieken van de spelers, wedstrijdopbouw en de omstandigheden die de verschillen tussen de spelregels van deze twee sporten bepalen. Daarom zijn er verschillende scheidsrechtertechnieken, interpretaties, protocollen en situaties. Scheidsrechters moeten deze verschillen kennen en begrijpen.

Scheidsrechters voeren hun taak niet alleen uit conform de spelregels en in de “geest van de spelregels”. Hun prestatie wordt ook beïnvloed door factoren zoals gezondheid (fysiek en mentaal), juridische factoren (ARBO-regels, alcoholtests, etc.) en sociale factoren, die van nature niet puur technisch zijn. Scheidsrechters moeten onthouden dat zij er niet alleen zijn om te arbitreren, maar dat zij ook een onderwijzer, promotor en administrateur zijn en dat zij gevraagd kunnen worden om de hoofdscheidsrechter te ondersteunen. Terwijl scheidsrechters de wedstrijd in overeenstemming met de spelregels leiden, moeten zij zich bewust zijn van deze factoren, hun taken uitvoeren en zowel op als naast het veld ethische overwegingen volgen. Scheidsrechters dienen te allen tijde te handelen conform de gedragsregels van de Nevobo.

Arbitrage instructies

1. Speelruimte

1. Voor aanvang van een toernooi stellen de verantwoordelijken, met hulp van de scheidsrechters, vast of de afmetingen van het speelveld alsmede de kwaliteit en veiligheid van de zijlijnen en alle andere spelmiddelen voldoen aan de door de Nevobo gestelde eisen op het betreffende niveau
2. Voor aanvang van elke speeldag moeten de scheidsrechters met behulp van de Instructie veldinspectie, controleren dat:
   - 2.1 Het net loodrecht op het veld staat en dat de afmetingen van het speelveld en de vrije zone juist zijn.
     Bij een vierkant veld (8 m x 8 m aan één kant van het net) moet de lengte van elke korte diagonaal (11,31 m) gelijk zijn. Als hulpmiddel kan gebruikgemaakt worden van de lange diagonalen (17,89 m).
   - 2.2 De speelruimte, condities van het zand en spelmiddelen geen gevaar opleveren voor spelers en officials.
     Zij-lijnen moeten goed worden vastgezet en mogen geen gevaar voor spelers opleveren. Blootliggende haken, metalen bevestigingsmiddelen of haringen om de lijnen op zijn plaats te houden zijn niet toegestaan.
     Afhankelijk van het niveau nemen de verantwoordelijken gezamenlijk de definitieve beslissing of de temperatuur en/of de weersomstandigheden het onveilig maken om te spelen.
   - 2.3 *Daartoe dient gebruik gemaakt te worden van de*
3. Voor aanvang van iedere wedstrijd moeten de scheidsrechters, tijdens de opwarmperiode, de symmetrie, veiligheid en algemene staat van het veld en de vrije zone controleren.
   Tijdens de wedstrijd moet de 2e scheidsrechter (indien aanwezig) bewaken dat de vrije zone vrij blijft van enig object dat een blessure kan veroorzaken bij één van de teamleden (drinkflessen, camera statieven, harken, etc.)
4. Indien beschikbaar, wordt het veld onderhouden door maximaal 6 zandvlakkers die verantwoordelijk zijn voor het egaliseren van het veld tijdens de wedstrijd, tussen de sets en tussen de wedstrijden. Er worden zes zandvlakkers ingezet en zij bevinden zich buiten de vrije zone conform diagram 6 in de spelregels. Twee zandvlakkers harken onder het net; twee harken het gebied rond de zijlijnen; en twee harken de service ontvangst gebieden en de service zone. Indien er minder dan 6 zandvlakkers beschikbaar zijn wordt het takenpakket door de hoofdscheidsrechter bepaald.
   Het voornaamste doel van deze procedure is:
   - *Ervoor zorgen dat het veld en de service zone geëgaliseerd zijn. Het zand heeft de neiging ongelijk te worden onder het net en zich van de service ontvangst gebieden naar de zijlijn te verplaatsen waardoor kuilen ontstaan.*
   - *Ervoor waken dat er gelijke en veilige speelcondities zijn voor beide teams*

- *Ervoor waken dat er goede waarnemingen gedaan kunnen worden. Met andere woorden een vlak gebied aan de binnen- en buitenkant van de zijlijnen zodat lijnrechters en scheidsrechters in staat zijn om een bal als "in" of "uit" te beoordelen. De 2e scheidsrechter ziet toe op het werk van de zandvlakkers en bewaakt, samen met de lijnrechters, continu de staat van de zijlijnen en het veld zodat beide speelzijdes gelijk zijn.*
  Hetzelfde principe geldt voor de bewateringsprocedure, welke daarnaast vooraf geautoriseerd moet worden door de verantwoordelijken.

De speelruimte dient binnen de mogelijkheden zo optimaal mogelijk te worden ingericht.

2. Net en palen

Scheidsrechters moeten controleren dat:

1. De hoogte van het net conform spelregel 2.1 is.
   Voor aanvang van elke wedstrijd, nadat het zand geëgaliseerd is en vóór de toss dient de 2e scheidsrechter (indien aangewezen) de nethoogte te controleren. De 1e scheidsrechter houdt toezicht op deze controle in de buurt van de 2e scheidsrechter.
2. Het net, de palen en scheidsrechtersstoel voor zover mogelijk voorzien en volgens het handboek Beach competitie vereist is, zijn van beschermend materiaal zodat er geen risico op blessures van spelers is door onbeschermde harde en scherpe oppervlakken.
   Als scheidsrechters vinden dat de spelmiddelen niet in overeenstemming met de spelregels zijn, moeten zij onmiddellijk de verantwoordelijken of de court manager(s) informeren. Deze zullen binnen de mogelijkheden bepalen hoe het probleem opgelost wordt.
3. De lengte van het net is 8,5m en de afstand van de buitenkant van de zijlijn naar de paal is tussen 0,7 en 1,0 meter. Ook de netten met kleine maas van 8 m lang zijn toegestaan mits er voldoende zicht door het net heen is.
   Tijdens de wedstrijd (en met name voor aanvang van elke set) controleren de lijnrechters dat de zijbanden in het net zich loodrecht boven de zijlijn bevinden en dat de antennes zich direct aan de buitenkant van de zijbanden bevinden. Indien dit niet het geval is, moet dit direct aangepast worden.
4. Spelmiddelen moeten voldoen aan spelregel 2.1 t/m 2.6. Tijdens Nevobo competities mogen alleen materialen gebruikt worden die goedgekeurd zijn door de Nevobo.
   Niveau A + B: *Aanvullende spelmiddelen: Banken of stoelen voor de spelers, een tellerstafel, een scheidsrechterstoel, een meetstok om de nethoogte te meten, een baldrukmeter om de druk van de wedstrijdballen te meten, een pomp, een set van genummerde bordjes met 1 en 2, een tafeltelbord, een set van 4 vlaggen voor de lijnrechters, ten minste 2 harken, handdoeken voor de ballenkinderen, een koelbox, een EHBO set en een meetlint van tenminste 20m.*
   De organisator dient daarnaast ook reserve materiaal beschikbaar te stellen evenals parasols

bij de spelersbanken en tellerstafel, drinkwater in de kleedruimte/spelerstent (niveau A) en desinfecterend middel bij de wedstrijdleiding.

De speelruimte dient binnen de mogelijkheden zo optimaal mogelijk te worden ingericht.

3. Bal

Scheidsrechters moeten controleren dat:

1. Alleen door de Nevobo goedgekeurde ballen gebruikt worden die voldoen aan de spelregels
   Niveau A: *De organisator stelt ballen beschikbaar voor de competitie. Deze worden bewaakt en gecontroleerd door de hoofdscheidsrechter en vervolgens voor de wedstrijd gecontroleerd door de scheidsrechters.*
2. Indien er een 2e scheidsrechter is aangewezen, is deze voor, tijdens en na de wedstrijd verantwoordelijk voor het beheer van de ballen. Voor aanvang van de wedstrijd controleert hij of alle ballen identiek zijn (kleur, omtrek, gewicht en druk). Samen met de 1e scheidsrechter wordt de keuze gemaakt voor de bal(len) waarmee gespeeld wordt. Na afloop van de wedstrijd verzamelt de 2e scheidsrechter de wedstrijdballen en draagt ze over aan de court manager of de volgende scheidsrechters.
   Spelers hebben niet het recht om te beslissen welke bal er in hun wedstrijd gebruikt wordt.
   Niveau A: *Als er door de organisator ballen voor het inspelen verstrekt worden is het niet toegestaan om in te spelen met eigen ballen op het veld. Eventuele eigen ballen dienen bij voorkeur in de kleedruimte/spelerstent achtergelaten te worden. Indien dat niet mogelijk is mogen zij niet zichtbaar in de spelersruimte bewaard worden.*
3. Er dienen voldoende reserveballen beschikbaar te zijn voor het geval er in regenachtige omstandigheden gespeeld wordt. Als de wedstrijdbal(len) extreem zwaar worden is de 2e scheidsrechter (indien aanwezig) verantwoordelijk voor het vervangen van de wedstrijdbal(len) tussen de sets.
4. Indien gebruik gemaakt wordt van een drie-ballen systeem conform regel 3.3 worden er 6 ballenkinderen in de vrije zone geplaatst conform diagram 6. Voor aanvang van de wedstrijd geeft de 2e scheidsrechter (indien aanwezig) één van de wedstrijdballen aan de ballenkinderen op posities 2 en 5. Hetzelfde geldt bij aanvang van een eventuele derde set. Tijdens de wedstrijd als het spel stilligt:
   - 4.1 Als de bal zich buiten het speelveld bevindt, wordt deze door het dichtstbijzijnde ballenkind gehaald en onmiddellijk naar het ballenkind gerold dat zijn bal aan de speler aan service heeft gegeven
   - 4.2 Als de bal zich binnen het speelveld bevindt, wordt deze door het dichtstbijzijnde ballenkind gehaald (bij voorkeur vanaf positie 3 en 6) en vervolgens naar het ballenkind gerold dat zijn bal aan de speler aan service heeft gegeven.
   - 4.3 Geeft het ballenkind op positie 2 of 5 de bal zo snel mogelijk aan de speler die gaat opslaan zodat er zonder vertraging weer opgeslagen kan worden.

De bal wordt tussen de ballenkinderen onderling over het zand gerold (en niet gegooid) terwijl het spel stilligt. Bij voorkeur niet aan de zijde van de tellerstafel.
In een drie-ballen systeem mag ook uitgebreid worden tot vier of vijf ballen.

4. Teams

1. Scheidsrechters moeten controleren dat alleen de twee spelers die voor elk team op het wedstrijdformulier staan, deelnemen aan de wedstrijd.
   Voor elk team is één van deze spelers de aanvoerder en scheidsrechters moeten voor aanvang van de wedstrijden controleren dat dit juist op het wedstrijdformulier is genoteerd.
2. Scheidsrechters moeten controleren dat beide spelers van elk team aanwezig zijn om deel te nemen aan de wedstrijd. Als een speler of team niet aanwezig is, is de 2e scheidsrechter (indien aanwezig) verantwoordelijk voor het informeren van de verantwoordelijken om de missende speler(s) te vinden.
3. Externe ondersteuning of coaching is niet toegestaan tijdens de wedstrijd. Coaches mogen zich echter op het veld bevinden tijdens de warm-up van hun team(s) tot het moment van de toss.
   Coaches mogen zich tijdens de wedstrijd niet in de speelruimte bevinden. Als een team aangeeft dat de tegenstander externe ondersteuning ontvangt of als de scheidsrechters duidelijk waarnemen dat één van de team(s) gecoacht wordt, dienen zij onmiddellijk de verantwoordelijken te informeren. De verantwoordelijken kunnen de scheidsrechter(s) vragen de omstandigheden van dit incident formeel vast te leggen.
   Voor jeugdtoernooien zijn andere regels voor coaching mogelijk. Dit wordt via het toernooireglement geregeld. Stel je als scheidsrechter op de hoogte via de hoofdscheidsrechter wat voor een specifiek jeugdtoernooi de regels m.b.t. coaching zijn.
4. Teams hebben specifieke spelersruimtes welke zij de hele wedstrijd dienen te gebruiken.
   Mocht er enige vraag ontstaan over welk team welke spelersbank mag gebruiken, dan worden deze toegewezen met een toss.
5. De uniformen van de spelers dienen in overeenstemming met de toernooireglementen te zijn.
   Niveau A en B: *Scheidsrechters moeten controleren dat spelers altijd gelijke uniforms hebben. Zeker op het Center Court, bij TV-wedstrijden en wedstrijden met veel publiek is naleving hiervan van groot belang. In andere situaties dient de hoofdkleur bepalend te zijn. De hoofdscheidsrechter heeft hierbij een bepalende stem.*
6. De 1e scheidsrechter moet controleren dat de spelers het juiste nummer (1 of 2) dragen overeenkomstig het nummer dat op het wedstrijdformulier is vastgelegd.
   Niveau A: *In het geval teams dezelfde uniforms willen dragen of de zelfde spelersruimte willen gebruiken zal regel 4.4 worden toegepast (een toss).*
   Als voor, tijdens of na de wedstrijd blijkt dat de spelers per ongeluk het verkeerde uniform (nummers 1 en 2) dragen wordt dit waar nodig gecorrigeerd door de uniforms te verwisselen,

het wedstrijdformulier aan te passen en / of de speler aan service te wijzigen. Hierbij wordt geen straf opgelegd.

7. In overleg met de verantwoordelijken mag de 1e scheidsrechter spelers toestaan met schoeisel te spelen.
   Het dragen van schoeisel kan in sommige gevallen wenselijk zijn vanwege de condities van het zand of het risico op blessures, maar spelers hebben vooraf toestemming nodig van de 1e scheidsrechter.
8. Bij koude weersomstandigheden kan de 1e scheidsrechter in overleg met de verantwoordelijken de spelers toestaan om met aangepaste kleding te spelen.
   Het gebruik van onderkleding op het veld wordt toegestaan als de temperatuur lager is dan 15 graden
   Niveau A: *De kleding die spelers dragen in geval van koude weersomstandigheden moet gelijk zijn wat betreft type, stijl, fabrikant, kleur, sponsors, etc.*
9. Het is spelers niet toegestaan om verboden objecten te dragen welke hen een kunstmatig voordeel geeft of welke een blessure kan veroorzaken bij henzelf of een tegenstander.
   Spelers mogen op hun eigen risico contactlenzen of een bril dragen.
10. Regel 4.5.3 zegt "Zacht beklede braces ter bescherming of ondersteuning zijn toegestaan".
    Voor de FIVB, Wereld en Officiële competities voor senioren, moeten deze kledingstukken dezelfde kleur hebben als een gedeelte van het uniform.
    Als de kleding door de organisatie is verstrekt, moeten de compressie kledingstukken van dezelfde kleur zijn als de short of bikinibroek. Neutrale kleuren zoals zwart en wit mag altijd. Het is toegestaan dat 1 speler compressie kleding draagt. Dragen beide spelers compressie kledingstukken, dan moeten die dezelfde kleur hebben.
    Als deze kledingstukken bedoelt zijn als ondersteuning of bescherming, mogen deze geen toegevoegd voordeel hebben bij het spelen van de bal.
    Visueel zichtbare onderkleding moet dezelfde kleur hebben als (een gedeelte van) de short en mag niet langer zijn dan de short.
11. Niveau A: Spelers dragen goedgekeurde kleding vanaf het moment dat zij de speelruimte betreden totdat zij de speelruimte verlaten.
    Indien spelers enkel natte shirts hebben kan hier in overleg van afgeweken worden.

5. Aanvoerders

1. Niveau A: Enkel de aanvoerder mag met de scheidsrechters spreken. Hij mag dit uitsluitend doen indien het spel stilligt en dit in overeenstemming met regel 5.1.2 is. Spelers hebben GEEN recht om waarnemingen in twijfel te trekken. Dit geldt ook voor, maar is niet gelimiteerd tot, spelacties waarbij bovenhands met de vingers wordt gespeeld. De aanvoerders mogen alleen informeren naar de toepassing of interpretatie van een spelregel. Scheidsrechters moeten te allen tijde weten wie de aanvoerders zijn.
   Niveau B, C en D: Beide spelers mogen met de scheidsrechter spreken. Zij mogen dit uitsluitend doen indien het spel stil ligt en dit in overeenstemming met regel 5.1.2 is. Er mag

maximaal 1 speler per team tegelijk met de scheidsrechter spreken.
Spelers hebben GEEN recht om waarnemingen in twijfel te trekken. Dit geldt ook voor, maar is niet gelimiteerd tot, speelacties waarbij bovenhands met de vingers wordt gespeeld. De spelers mogen alleen informeren naar de toepassing of interpretatie van een spelregel.
Als een uitleg van de scheidsrechter noodzakelijk is, moet deze helder en bondig zijn in correct Nederlands en met gebruik van de juiste terminologie. Waar nodig kan de uitleg gepaard gaan met handsignalen. Er wordt geen verdere vertraging toegestaan en spelers worden aangespoord om direct de wedstrijd te hervatten.

2. Niveau A en B: Aanvoerders hebben het recht om formeel protest in te dienen over de scheidsrechters applicatie en interpretatie van de regels voor, tijdens of na de wedstrijd (tot ondertekening van het wedstrijdformulier). Echter, de scheidsrechter mag een protest niet in behandeling nemen wanneer deze betrekking heeft over speelacties of misdragingen tenzij deze te maken hebben met misinterpretatie van de regels.
   A. Verkeerd interpreteren of verkeerd toepassen van de regels en instructies.
   B. Een mogelijke telfout (rotatie of wedstrijdscore).
   C. Een technisch aspect van de wedstrijd condities (weer/ licht etc).
3. De aanvoerder ondertekent het wedstrijdformulier en vertegenwoordigt het team bij de toss.

6. Systeem van het spel

1. Scheidsrechters moeten fouten beoordelen en straffen toekennen in overeenstemming met de officiële spelregels.
2. Als er achtereenvolgens twee of meer fouten gemaakt worden, wordt alleen de eerste fout beoordeeld. Het is daarom extra belangrijk dat scheidsrechters direct fluiten zodra zij een fout zien. Als beide scheidsrechters fluiten om het spel stil te leggen, geldt het eerste fluitsignaal.
3. Als twee spelers van twee verschillende teams tegelijk een fout maken is dit een dubbelfout en wordt de rally overgespeeld.
4. Als er enige twijfel bestaat over de volgorde waarin fouten gemaakt zijn, is het goed om dit kort en snel te bespreken en informatie uit te wisselen met de mede-officials.
5. Bij het rally-point systeem worden sets één en twee tot 21 punten gespeeld met een verschil van 2 punten. Er geldt geen maximum. Een eventuele derde set wordt tot 15 punten gespeeld met een verschil van 2 punten en zonder maximum.
6. Een team dat incompleet verklaard wordt verliest de wedstrijd met setstanden van 0-21 en 0-21 en een eindresultaat van 0-2 (regel 6.4.1 en 6.4.2).
7. Bij het rally-point systeem wordt een punt verdiend met elke rally of door toekenning van een bestraffing (wangedrag of spelophouden).
   Als binnen de Nederlandse competitie gebruik gemaakt wordt van poules kan afgeweken worden van regel 6.4 zoals vastgelegd is in de competitiereglementen van de Nevobo, waarin

de procedure vastgesteld is welke gevolgd moet worden in het geval van teams die in gebreke gesteld worden of onvolledig verklaard worden.

7. Het scoren van een punt, het winnen van een set en de wedstrijd

1. Niveau A en B: De toss wordt uitgevoerd voor de opwarmperiode, maar niet voordat de teller aanwezig is en gereed is om de uitkomst van de toss op het wedstrijdformulier te noteren.
   Na de toss moet de aanvoerder het wedstrijdformulier ondertekenen om de daarop vastgelegde details, met name spelersnamen en spelersnummers te bevestigen. Daarnaast moet hij de service volgorde en speelzijde zo snel mogelijk bevestigen.
2. Indien noodzakelijk voert de 2e scheidsrechter de toss tussen set twee en drie uit. Hij dient vervolgens alle relevante informatie aan de teller (regel 23.2.9) en 1e scheidsrechter door te geven.
3. Het is belangrijk dat de scheidsrechters zich houden aan de totale protocol tijd (met name voor de opwarmperiode) die aan de teams is toegekend, zodat het toernooi geen onnodige vertraging oploopt. Scheidsrechters moeten weten hoeveel tijd er is toegekend en ervoor waken dat er geen vertragingen optreden.
   Scheidsrechters moeten bekend zijn met het officiële wedstrijd protocol (zie bladzijde), met name de totale duur van het protocol en de specifieke momenten voor de wedstrijd officials.
4. Het is belangrijk om het wedstrijd protocol te volgen, zodat er geen onduidelijkheid ontstaat als er een opgave plaatsvindt, omdat één van de teams niet op het veld is. Een scheidsrechter mag niet aannemen dat een team niet op komt dagen op basis van een eerdere opgave door het team. Zorg ervoor dat het wedstrijdformulier volledig is ingevuld voordat het getekend wordt. Informeer de verantwoordelijken (afhankelijk van het niveau) direct als er mogelijk een opgave plaats gaat vinden. (De toss dient uitgevoerd te worden; de aanwezige spelers dienen door te fluiten op de hoogte te worden gesteld van het aanvangen en eindigen van de opwarmperiode; vervolgens een fluitsignaal dat aangeeft dat de wedstrijd moet aanvangen. Als op dit moment een team nog niet aanwezig is wordt een opgave toegewezen)
   De 1e scheidsrechter moet de instructies van de verantwoordelijken opvolgen, in het bijzonder in het geval van uitzonderlijke situaties zodat alle officials en spelers op de hoogte zijn van de situatie. Scheidsrechters moeten te allen tijde de procedures volgen zoals vastgelegd in het "Protocol bij opgave, in-gebreke-stellen en onvolledig team" (zie bladzijde).
5. Een team kan enkel met twee spelers spelen, niet meer en niet minder. Het is daarom niet mogelijk een speler te wisselen of te vervangen. Spelers mogen zich overal binnen hun veld opstellen. Het is daarom niet mogelijk om opstellingsfouten te maken op het moment van de service.
   Indien aanwezig kan de 2e scheidsrechter op het moment van opslaan naar beide teams kijken om de 1e scheidsrechter te ondersteunen, maar op zo'n manier dat hij primair naar het ontvangende team kijkt.

6. Als blijkt dat de verkeerde speler opgeslagen heeft, kan het team alleen gestraft worden met verlies van het punt (of gescoorde punten) als zij voor aanvang van de service geïnformeerd zijn door de teller, 1e scheidsrechter of 2e scheidsrechter dat zij zich niet houden aan de service volgorde.
Als niet de juiste procedure is gevolgd om aan te geven dat de verkeerde speler gaat opslaan (bv. te laat geïnformeerd of verkeerde informatie van de teller), wordt alleen de service volgorde hersteld waarbij de teams hun reeds behaalde punten behouden en er opnieuw wordt opgeslagen.

8. Situaties bij het spelen

1. De bal is "in het spel" vanaf het moment dat de speler aan service de bal raakt om op te slaan na het fluitsignaal van de 1e scheidsrechter.
2. De bal is uit het spel vanaf het moment dat één van beide scheidsrechter fluit. Scheidsrechters moeten direct fluiten nadat ze een fout waargenomen hebben (bv. voor bal "in" of bal "uit").
3. Scheidsrechters moeten zich ervan bewust zijn dat de balafdruk volledig buiten de lijnen kan liggen, maar dat de bal toch "in" is als deze de zijlijnen heeft geraakt die licht omhoog stonden door een kleine zandheuvel (regel 8.3).
Scheidsrechters moeten zich ervan bewust zijn dat de lijn kan bewegen doordat de bal er vlak bij landt. Dit mag geen invloed op de beslissing hebben, deze moet gebaseerd zijn op het daadwerkelijke contact met de lijn.
Aanvoerders mogen de scheidsrechter niet vragen om een balafdruk te controleren. Enkel als er gerede twijfel is of een bal "in" of "uit" kan de 1e scheidsrechter besluiten om een balafdruk te controleren waarbij het balafdruk protocol (zie bladzijde) strikt wordt nageleefd.
4. De bal is "uit" als deze de ruimte onder het net volledig is gepasseerd, maar dit wordt door de scheidsrechter aangegeven door naar de denkbeeldige middenlijn te wijzen. (Diagram 9/22).
Het is de verantwoordelijkheid van de 2e scheidsrechter om te beslissen over een bal die onder het net terug gespeeld wordt, nadat deze volledig de ruimte onder het net is gepasseerd.

9. Spelen van de bal

1. Behalve bij de service mogen de spelers de bal ook buiten de vrije zone spelen. De bal mag daarom ook terug gespeeld worden van buiten de vrije zone.
2. Een team heeft maximaal 3 aanrakingen om de bal terug over het net te spelen. Als beide spelers de bal gelijktijdig raken wordt dit gezien als twee team aanrakingen (behalve bij een blok). Elk van de spelers mag vervolgens de bal voor de derde aanraking spelen.
3. Als twee tegenstanders de bal gelijktijdig spelen boven het net en de bal blijft "in het spel", dan heeft het team dat de bal ontvangt nog drie team aanrakingen.

4. Als na het gelijktijdig aanraken de bal uit gaat wordt dit gezien als een fout van het team aan de overkant van het net. Als de bal direct na het gelijktijdig aanraken de antenne raakt wordt de rally over gespeeld.
   Deze situatie moet zorgvuldig beoordeeld worden, omdat het gelijktijdig aanraken en vasthouden van de bal niet fout is en de bal na de aanraking buiten het veld kan landen of de antenne kan aanraken.
5. Als twee tegenstanders de bal gelijktijdig spelen boven het net en beide spelers maken lang contact met de bal, mag daarna doorgespeeld worden, zelfs als het contact eindigt volledig boven het veld van een van beide teams.
6. Binnen de speelruimte is het spelers niet toegestaan gebruik te maken van zijn teamgenoot of enig ander object om bij de bal te kunnen komen. (regel 9.1.3).
7. De bal mag met elk deel van het lichaam gespeeld worden (behalve bij de service).
8. De bal moet gekaatst worden, niet gevangen en / of gegooid. De bal kan in elke richting terugkaatsen.
   Uitzondering: zie regels 9.2.2.1 en 9.2.2.2.
9. Het bovenhands met de vingers spelen van de bal moet in één snelle beweging gebeuren. Er mag geen duidelijke neerwaartse beweging zijn als de bal in de handen is en de bal mag niet zichtbaar stoppen in de handen van de speler.
   Technisch gezien stopt de bal altijd in de handen van de speler en is er altijd een neerwaartse beweging in de handen van de speler. Het is de snelheid van deze spelactie die bepaalt of de "neerwaartse beweging" en "duur van het contact" duidelijk en zichtbaar en dus fout zijn.
   In het beachvolleybal zijn er verschillende methoden en technieken om een bal met de handen te spelen. Een scheidsrechter moet de aard van deze balcontacten begrijpen en zich concentreren of de duur (met de nadruk op het vangen en gooien van de bal) van het contact en hoe technisch correct dit contact is uitgevoerd (met de nadruk dat er niet gelet wordt op de draaiing van de bal, maar op het feit dat een duidelijk fout – het niet gelijktijdig door beide handen aanraken van de bal - is gemaakt en dat dit zichtbaar is voor de scheidsrechter).
   Scheidrechters moeten consistent zijn in het beoordelen van de lengte van een balcontact en in het algemeen proberen om uniforme criteria aan te houden bij het spelen van de bal. Niet alleen tijdens een wedstrijd, maar ook van dag tot dag en van toernooi tot toernooi.
10. Bij een verdedigende actie van een hard geslagen aanval mag de bal bovenhands kortstondig worden vastgehouden. Een goede indicatie voor een hard geslagen aanval is de tijd die een speler heeft om te reageren. Als de verdedigende speler de tijd heeft om te kiezen of om te veranderen van techniek om de bal te spelen, is dit in de meeste gevallen geen hard geslagen aanval. Scheidsrechters moeten 100% zeker zijn van een fout voordat ze fluiten.
    Dit kan ook van toepassing zijn op de tweede aanraking van een team als er een licht contact met het blok plaatsvindt en de bal nog steeds een hard geslagen aanval is. Dit kan ook van toepassing zijn op een verdedigende actie (eerste aanraking van een team) als de bal

geblokkeerd wordt.
Een hard geslagen aanval kan ook uitgevoerd worden door een speler die op de grond staat. Het is niet in alle gevallen noodzakelijk dat de speler springt en dan de bal slaat.
Scheidsrechters moeten consistent zijn in het toepassen van hun criteria voor een hard geslagen bal, waarbij zij de aard van de aanval begrijpen als deze over het net passeert waarbij het blok of het net, etc. geraakt worden.
Een service is per definitie geen hard geslagen aanval.

11. Er mogen opeenvolgende aanrakingen plaatsvinden zolang het één poging is om de bal te spelen en als het de eerste aanraking van het team is. Dit is met uitzondering van het bovenhands spelen met de vingers.
Uitzondering: Hard geslagen aanval (regel 9.2.2.1).

10. Bal bij het net

1. Regel 10.1.2 staat het spelers toe om de bal vanuit de vrije zone van de tegenstander te spelen zolang de bal het net buiten de passeerruimte heeft gepasseerd en die gebeurrde na de eerste aanraking van het team, met uitzondering van de service. De 2e scheidsrechter en de lijnrechters moeten deze regel goed begrijpen! Tijdens de wedstrijd moeten zij deze situatie snel herkennen en zo bewegen dat zij ruimte maken voor de speler die de bal terug naar zijn speelzijde wil spelen. Als de bal door de passeerruimte over het verticale vlak van het net naar de vrije zone van de tegenstander gaat en vervolgens wordt aangeraakt door een speler om deze terug te spelen, dan moeten de scheidsrechters fluiten op het moment van de fout en “bal uit” aangeven. Als de bal na de tweede of derde aanraking het verticale vlak van het net passeert buiten de passeerruimte, is dit fout en dient de scheidsrechter aan de kant van de fout hiervoor te fluiten.
Buiten de antenne is gedefinieerd als volledig buiten of gedeeltelijk buiten (of overheen) de antenne. Een bal die tussen de tussen de kabels en koorden, die het net aan de paal bevestigen, heen gaat zonder deze te raken mag legaal verder gespeeld worden. Met andere woorden: deze ruimte wordt gezien als onderdeel van de zijruimte.
2. Als de bal in het net gespeeld wordt tussen de antennes en zonder deze te raken, kan er doorgespeeld worden binnen de limiet van drie aanrakingen per team.

11. Speler aan het net

1. Een speler mag de ruimte, de speelzijde en de vrije zone van de tegenstander betreden mits dit de tegenstander niet hindert bij het spel (regel 11.2).
2. Het hinderen van de tegenstander is primair een verantwoordelijkheid van de 2e scheidsrechter. Contact tussen spelers is niet per definitie het hinderen van de tegenstander. Er is geen sprake van een fout als er per ongeluk contact plaats vindt en de mogelijkheden van de speler om de bal te spelen niet beïnvloed worden.
3. Hinderen van de tegenstander mag ook bestraft worden als er geen fysiek contact is, maar er slechts een dreiging daartoe is. Een speler kan zich bevinden in de baan van de speler die

de bal wil spelen waardoor de speler om hem heen moet om de bal te kunnen spelen. *Hinderen dient bestraft te worden als de mogelijkheid op een vervolgactie wordt belemmerd.*

4. Hinderen mag bestraft worden ongeacht waar de speler zich bevindt op het veld of in de vrije zone. In sommige gevallen is het voor de scheidsrechter duidelijk dat een speler zijn positie opzettelijk en aanzienlijk verandert om de tegenstander te hinderen in zijn spelactie. Dit is een fout.
5. We vestigen graag uw aandacht op de tekst met betrekking tot een speler die het net aanraakt: het aanraken van het net tussen de antennes of de antenne tijdens een actie om de bal te spelen is fout. De actie van het spelen van de bal omvat (onder andere) het afzetten, slaan (of pogen toe) en het neerkomen.
6. Een spelactie is elke actie van een speler dicht bij de bal die probeert om de bal te spelen, zelfs als er geen contact met de bal wordt gemaakt. Specifieke aandacht wordt gevraagd voor de volgende situaties:
   A. Als een speler in een vaste positie op zijn eigen speelhelft staat en de bal wordt in het net gespeeld waardoor het net de speler raakt (regel 11.3.3) is dit geen fout.
   B. Het onopzettelijk aanraken van het net doordat dit significant van vorm verandert door de wind mag niet als fout gezien worden en er moet verder gespeeld worden.
   C. Het onopzettelijk aanraken van het net met het haar moet niet gezien worden als fout tenzij het duidelijk is dat het de tegenstander hindert in het spelen van de bal of dat het spel onderbroken wordt (bijv. een paardenstaart die verstrikt raakt in het net).
7. Als een speler het spel van de tegenstander hindert, door het net te raken en/of op het speelveld van de tegenstander te landen, en de scheidsrechters oordelen dat:
   A. Het net tussen de antennes gebruikt wordt als een hulpmiddel voor steun of stabilisatie.
   B. Dit een kunstmatig voordeel oplevert ten opzichte van de tegenstander.
   C. Acties uitvoeren om de tegenstander te hinderen in een legitieme poging om de bal te spelen.
   D. Het vangen of vasthouden van het net.

   Dan wordt dit gefloten als:
   Net fout: als de actie een “hinderen door netcontact” is of
   Hinderen: als de actie “hinderen door het betreden van de speelruimte en/of speelzijde van de tegenstanders”.
8. We vestigen graag uw aandacht op het feit dat de kabels en koorden die het net aan de palen bevestigen, de palen zelf en het deel van het net aan de buitenkant van de antennes (in het geval van een net met een lengte van 8,5 m) niet tot het net behoren. Het kan dus nooit een fout zijn als een speler een extern deel van het net (de kabels, koorden, palen en deel van het net buiten de antennes) aanraakt, tenzij dit de vorm en structuur van het net beïnvloedt.

9. Een speler die bewust naar de bal beweegt en deze door het net heen aanraakt terwijl deze zich aan de zijde van de tegenstander bevindt en daardoor voorkomt dat de tegenstander de bal kan spelen wordt bestraft. Omgekeerd, een bal die de speler door het net heen raakt als de speler niet probeert om de bal bewust aan te raken, is geen fout. Zie ook 7.b en c hierboven
   De eerste situatie hierboven wordt bestraft als een netfout, omdat de speler er bewust voor heeft gezorgd dat het net hem raakt in plaats van dat de bal er voor zorgt dat het net de speler raakt.
10. Voor topteams is het spel dicht bij het net een essentieel onderdeel en daarom moeten scheidsrechters extra oplettend zijn voor ballen die heel licht langs het blok schuren.
    Dit is zowel van belang voor ballen die buiten het speelveld landen nadat ze het blok geraakt hebben als voor ballen die "in het spel" blijven, omdat in dat geval de blokaanraking als eerste teamaanraking telt.
11. Om de samenwerking tussen officials te bevorderen wordt het werk als volgt verdeeld: De 1e scheidsrechter concentreert zich, na het beoordelen van de aanvalsslag, op de volledige lengte van het net (van boven tot onderkant) aan de zijde van de aanvaller en de 2e scheidsrechter concentreert zich op de volledige lengte van het net aan de zijde van de blokkeerder.

12. Service

1. De servicevolgorde, zoals deze aan het begin van de set is vastgesteld, moet gedurende de hele set worden aangehouden. Niveau A en B: De assistent teller houdt een bordje met het nummer 1 of 2 omhoog om de juiste speler aan service aan te geven. Het is daarom niet mogelijk dat er een fout gemaakt wordt in de servicevolgorde, tenzij een speler volhardt in het afwijken van de servicevolgorde. Dit zou een servicevolgorde fout zijn en die wordt bestraft.
   Als niet de juiste procedure is gevolgd om een team te waarschuwen dat de verkeerde speler gaat opslaan of aan het opslaan is (bv te late of verkeerde informatie door de teller), wordt slechts de servicevolgorde hersteld waarbij beide teams hun behaalde punten behouden en wordt opnieuw opgeslagen.
   Deze procedure is alleen van toepassing op het team dat daadwerkelijk mag opslaan. Als het verkeerde team (één van beide spelers) heeft opgeslagen moet de rally worden onderbroken en moet de wedstrijd worden vervolgd zonder gescoorde punten. Dit gebeurt meestal aan het begin van een set.
2. De speler aan service hoeft zijn aanloop niet te beginnen in de service zone. Op het moment van het raken van de service of het afzetten voor een sprongservice, mag de serverende speler het veld (inclusief de achterlijn) of de ruimte buiten de service zone niet raken. De voet van de serverende speler mag niet onder de achterlijn komen. Na de service mag hij buiten de service zone of in het veld stappen of landen.
   Om toestemming te geven voor de service is het niet nodig om te controleren dat de speler

gereed is voor de service, maar enkel dat hij in het bezit is van de bal.
Als een speler niet op een normale wijze naar de service zone gaat of de bal niet accepteert van de ballenkinderen, en daarmee bewust de wedstrijd vertraagt, kan een maatregel wegens spelophouden opgelegd worden.

3. Scheidsrechters moeten zich ervan bewust zijn dat een lijn kan bewegen doordat een speler zand er tegenaan drukt. Het bewegen van de lijn is daarom niet altijd een fout.
Scheidsrechters dienen terughoudend te zijn in het bestraffen van een voetfout en primair vertrouwen op de lijnrechter die een fout aangeeft.
4. Een speler heeft maar één servicepoging zodra de bal is losgelaten om de service aan te vangen. (regels 12.4.6 en 12.4.7).
Veel spelers laten de bal los voordat zij deze daadwerkelijk opgooien voor de service. Scheidsrechters moeten de intentie van de speler goed begrijpen.
5. Een opgeslagen bal die het net raakt is geen fout.
6. Tijdens de service moet de 1e scheidsrechter opletten of er sprake is van schermen. Een speler vormt een scherm door enkel op een dermate wijze te staan zodat de serveerder aan het zicht van de ontvangende partij wordt onttrokken én de bal laag over deze speler heen gaat (aan beide criteria actie én positie moet voldaan zijn om van schermen te spreken). De scheidsrechter dient schermen te voorkomen door via de aanvoerder te waarschuwen als hij vermoedt dat er sprake is van bewust schermen.

13. Aanvalsslag

1. Een aanvalsslag die met een open hand gespeeld wordt, waarbij de bal met de vingers wordt gestuurd, is een fout. Een bal die met de vingertoppen of knokkels gespeeld wordt is wel toegestaan.
Als de bal met de vingertoppen gespeeld wordt, moeten de vingers (inclusief de duim!) die de bal raken gespannen en bij elkaar gehouden worden.
Scheidsrechters moeten extra opletten op spelers die de bal eerst met de vingers aanraken en deze vervolgens in het blok duwen. Dit leidt tot een vastgehouden bal boven het net. Deze eerste aanraking is een fout en moet bestraft worden.
2. Een aanvalsslag die aan de eigen kant van het net wordt ingezet, is vaak pas voltooid net over het net. Scheidsrechters wordt geadviseerd dat wanneer er geen sprake is van ‘vangen en gooien’ dit niet bestraft wordt.
3. Het is niet toegestaan een aanvalsslag uit te voeren op een service terwijl de bal volledig boven het net is. Dit is een fout.
4. Een speler mag een aanvalsslag uitvoeren waarbij er bovenhands gespeeld wordt, mits de balbaan zich loodrecht op de schouders van de speler bevindt. Dit mag zowel voorover als achterover.
Scheidsrechters moeten de schouderlijn bepalen op het moment dat het balcontact begint. Spelers moeten hun schouderpositie innemen voordat de bal gespeeld wordt.

14. Blok

1. Blokkeren is de actie van spelers dicht bij het net om de bal die van de zijde van de tegenstander komt te onderscheppen door hoger te reiken dan de bovenkant van het net (regel 14.1.1).
2. Een blokaanraking telt als een team aanraking.
3. Elke speler, inclusief degene die de bal in het blok heeft aangeraakt, mag de bal spelen na het blok (regel 14.4.2). Dit is dan de tweede team aanraking, omdat het blok als eerste aanraking telt (regel 14.4.1)
   Het is niet toegestaan om de service te blokkeren.

15. Spelonderbrekingen

1. Een spelonderbreking is de periode tussen het einde van een rally en het fluitsignaal van de 1e scheidsrechter voor de volgende service. De enige reguliere spelonderbrekingen zijn time-outs.
   Spelers moeten tijdens alle reguliere spelonderbrekingen inclusief TTO en set intervallen naar hun spelersruimte gaan.
2. Elk team heeft recht op maximaal 1 time-out per set. Een time-out duurt 30 seconden en kan niet korter zijn.
   De scheidsrechter moet de tijdwaarneming van een time-out starten op het moment dat het teken voor de time-out is uitgevoerd en beide teams dit teken gezien hebben, niet zodra de laatste speler het veld heeft verlaten. Gebruik hierbij gezond verstand om de tijdwaarneming te starten zodat beide teams duidelijk begrepen hebben dat er niet verder gespeeld wordt en er een time-out gestart is.
   Onder normale omstandigheden moeten de volgende stappen gevolgd worden ten behoeve van de tijdwaarneming van een time-out:
   - ***15 seconden om het veld te verlaten (start tijdwaarneming zoals hierboven beschreven)***
   - ***30 seconden time-out voor spelers in de spelersruimte***
   - ***De scheidsrechter fluit na 45 seconden en roept de spelers terug op het veld.***
   - ***De scheidsrechter maant de spelers actief om terug te keren op het veld.***
   - ***15 seconden om op het veld terug te keren en zich voor te bereiden op de service of ontvangst.***
   - ***De totale tijd mag niet langer zijn dan 1 minuut.***
3. Niveau A: Alleen de aanvoerder mag een time-out aanvragen als de bal uit het spel is en voordat er gefloten wordt voor de service. Spelers moeten het juiste teken gebruiken om een time-out aan te vragen. Als de aanvoerder niet het juiste teken voor een time-out gebruikt, wordt zijn verzoek door beide scheidsrechters genegeerd en wordt er onmiddellijk verder gespeeld.
   Niveau B, C en D: Beide spelers mogen een time-out aanvragen als de bal uit het spel is en voordat er gefloten wordt voor de service. Spelers moeten het juist teken gebruiken om een

time-out aan te vragen. Als de speler niet het juiste teken voor een time-out gebruikt, wordt zijn verzoek door beide scheidsrechters genegeerd en wordt er onmiddellijk verder gespeeld. Een correct aangevraagde time-out wordt altijd toegekend, ook als de niet aanvragende speler het niet met de aanvraag eens is.
Onjuiste verzoeken die het wedstrijdverloop vertragen of beïnvloeden moeten met een maatregel wegens spelophouden bestraft worden. Scheidsrechters moeten de regels nauwkeurig bestuderen en begrijpen wat een onjuist verzoek is (regel 15.5).

4. Niveau A en B: In de eerste en tweede set vindt tevens een technische time-out (TTO) plaats als het totaal aantal gespeelde punten 21 is.
De (2de) scheidsrechter start en beëindigt de TTO met een fluitsignaal waarbij de teams vervolgens de zelfde procedure gebruiken als bij een time-out.
Aan het einde van de TTO zodra de spelers terug naar het veld lopen fluit de 2^{e} scheidsrechter en geeft het teken voor wisselen van speelzijde.
Indien beide teams duidelijk aangeven geen behoefte aan een TTO te hebben, is het toegestaan direct door te spelen.
Niveau C en D: kent geen technische time-out.

16. Spelophouden

1. Voorbeelden van spelophouden zijn:
   A. Zonder toestemming de tijd tussen rally's langer laten duren dan 12 seconden
   B. Proberen om het wedstrijdritme te vertragen
   C. Discussies met scheidsrechters over beslissingen met betrekking tot spelacties of wangedrag
   D. Het door aanvoerders laten voortduren van discussies met scheidsrechters over toepassing en interpretatie van spelregels of het weigeren verder te spelen nadat de scheidsrechter zijn uitleg heeft gegeven.
   E. Het verlengen van time-outs of te langzaam van speelhelft wisselen
   F. Het herhalen van onjuiste verzoeken in de zelfde set
   G. Het herhaaldelijk vragen naar het aantal time-outs.
   Spelers gebruiken verschillende vertragingstactieken om het wedstrijdritme te vertragen. Scheidsrechters moeten al deze tactieken herkennen en een constant wedstrijdritme vasthouden. Scheidsrechters moeten consequent zijn in het bestraffen van vergelijkbare vertragingstactieken.
2. Tussen rally's moeten scheidsrechters er op staan dat spelers direct naar hun positie gaan om op te slaan of te ontvangen. De tijd tussen twee rally's is 12 seconden. Dit mag in het geval van extreme weersomstandigheden (zoals hoge luchtvochtigheid of temperatuur) en met toestemming van de verantwoordelijken opgerekt worden naar 15 seconden. De tijd tussen twee rally's mag korter zijn als beide teams klaar zijn.
   De 1^{e} scheidsrechter staat alleen een vertraging tussen rally's toe als er een direct gevaar voor spelers ontstaat of als het aanzien van de wedstrijd afneemt in het geval hij dit niet

doet. De 12 seconden regel is met name van toepassing op spelers die de tijd tussen rally's verlengen door het goed leggen van de lijnen; het uitgebreid overleggen met hun teamgenoot; het gebruik van handdoeken; het schoonmaken van hun bril; etc.
Spelers behoren direct naar hun positie te gaan, maar als zij een handdoek willen gebruiken of hun bril willen schoonmaken, moeten zij dit direct na afloop van de voorgaande rally doen zodat zij zich na maximaal 8 seconden klaar maken om op te slaan of te ontvangen.
Initieel moet de 1e scheidsrechter, in het geval van kleine vertragingen, een mondelinge waarschuwing geven (om teams te manen verder te spelen), maar een patroon van herhaaldelijke vertragingen moet bestraft worden.

3. Scheidsrechters moeten elke poging van de aanvoerders / spelers om te discussiëren over beslissingen over spelacties of wangedrag afwijzen.
   Als een aanvoerder / speler volhardt in het aangaan van de discussie, moet de scheidsrechter dit onmiddellijk bestraffen met een maatregel wegens spelophouden.
4. Als scheidsrechters hun toepassing en/of interpretatie van de spelregels aan een aanvoerder uitleggen moeten zij dit duidelijk en bondig doen met de juiste Nederlandse terminologie. Dit mag indien noodzakelijk ondersteund worden door het tonen van de juiste tekens.
   Er worden geen verdere vertragingen toegestaan en de aanvoerder wordt gevraagd het spel direct te hervatten.
   Niveau A: *Wanneer de aanvoerder het oneens is met de uitleg dan heeft hij/zij het recht om een protest aan te tekenen, dit moet direct aangevraagd worden.*
5. De eerste maal spelophouden in de wedstrijd door een lid van een team wordt bestraft met een waarschuwing wegens spelophouden.
   Voor aanvang van elke volgende set en nadat de teller alle relevante informatie van de 2e scheidsrechter heeft genoteerd, moet de 2e scheidsrechter er op toezien dat de teller het vak "waarschuwing" bij spelophouden voor dat team door kruist.
6. Elke volgende maal spelophouden van welke vorm dan ook en door enig lid van het team wordt bestraft met een bestraffing wegens spelophouden.
   De 2e scheidsrechter moet de 1e scheidsrechter informeren als er al een waarschuwing wegens spelophouden aan het betreffende team is opgelegd.
7. Regel 15.5.4 zegt "Het eerste onjuiste verzoek dat het spel niet beïnvloedt of ophoudt, moet worden afgewezen. Deze afwijzing heeft geen verdere gevolgen tenzij het onjuiste verzoek in dezelfde wedstrijd herhaald wordt".
   Er staat niets in de spelregels over voorafgaande feiten die hebben plaatsgehad in de wedstrijd. Een eerste onjuist verzoek moet als zodanig behandeld worden, ook al zijn er al waarschuwingen of sancties voor spelophouden geweest.

17. Uitzonderlijke spelonderbrekingen

1. Als volgens de scheidsrechter een speler geblesseerd raakt tijdens een rally en deze blessure zal verergeren als het spel doorgaat, moet de scheidsrechter fluiten en de rally onmiddellijk stoppen. De rally zal worden overgespeeld.

2. Wanneer een speler geblesseerd raakt of ziek wordt, zal de 2e scheidsrechters na de rally aan de speler vragen of hij medische assistentie nodig heeft.
   a) In het geval dat er sprake is van een bloeding en deze kan simpel gestopt worden zonder enige vertraging aan het spel hoeft er geen medische time-out gestart te worden. Als de bloeding heviger is en/of behandeld moet worden door medisch personeel dient de 1e scheidsrechter een medische time-out (MTO) te starten.
   b) In het geval van een blessure zonder bloed welke snel verholpen kan worden, kan behandeld worden zonder vertraging en zonder medische ondersteuning. Als medische ondersteuning wel nodig is, en het team heeft nog een time-out beschikbaar of dit is gedurende een reguliere onderbreking, kan de behandeling plaatsvinden zonder vertraging van het spel. In andere gevallen zal de blessure behandeld worden als 'Herstel Interruptie' (HIT) en zo snel mogelijk verholpen worden na initiatie door de 1e scheidsrechter.
3. Scheidsrechters moeten zich bewust zijn van de omstandigheden in aanloop naar de blessure, aangezien zij mede verantwoordelijk zijn voor het vaststellen van de aard van de blessure door de geblesseerde speler te vragen welke medische ondersteuning hij nodig heeft uit het beschikbare officiële medische personeel of uit zijn eigen medische personeel.
4. De speler heeft het recht te kiezen tussen het aanwezige officiële medisch personeel of het bevoegde medische personeel van het eigen team.
5. In alle gevallen dient het officiële medische personeel (mits aanwezig) naar het veld geroepen te worden aangezien zij toezicht moeten houden op de behandeling en de 1e scheidsrechter moeten informeren als de behandeling is voltooid, tenzij de speler zelf al aangeeft verder te kunnen.
6. Wanneer de behandeling is afgerond of niet mogelijk is binnen de tijdslimiet, moet het spel hervat worden; anders wordt het betreffende team onvolledig verklaard voor de rest van de set of wedstrijd.
7. Behalve in het geval van bloed, is het aan de speler te beslissen of hij verder kan spelen. Ook als het medisch personeel adviseert niet verder te spelen, blijft het de keuze van de speler. In uitzonderlijke gevallen kan de competitiedokter de terugkeer van de speler tegenhouden.
8. Wanneer de speler wenst door te spelen tegen het advies van het medisch personeel is, dient dit op het wedstrijdformulier genoteerd te worden. De aanvoerder tekent hier na afloop ook voor.
9. De herstelperiode voor een blessure vangt aan op het moment dat het juiste officiële medische personeel op het veld gearriveerd is. Als er geen officieel medisch personeel aanwezig is of als de speler er voor heeft gekozen door zijn eigen medische personeel te worden behandelt, start de herstelperiode op het moment dat de 1e scheidsrechter toestemming heeft gegeven voor de herstelperiode.
   Het is voor het medisch personeel van het team toegestaan om het veld te betreden tijdens het "Medisch blessure protocol", zelfs als de speler ervoor heeft gekozen zich te laten behandelen door het officiële medische personeel. In dit geval start de herstelperiode pas op het moment dat het juiste officiële medische personeel op het veld arriveert. Als het eigen

medische personeel van het team er in slaagt de blessure succesvol te behandelen voordat het officiële medische personeel op het veld is gearriveerd en de speler geeft aan verder te kunnen spelen, hoeft de scheidsrechter niet te wachten op de komst van het officiële medische personeel en dient de wedstrijd direct hervat te worden. In alle gevallen wordt een medische time-out aan de speler toegekend.

10. Een speler kan zowel een Medische time-out (MTO) als Herstel Interruptie (HIT) hebben in dezelfde wedstrijd.
11. Spelers mogen medische ondersteuning ontvangen tijdens reguliere spelonderbrekingen (TO, TTO en tussen sets) zolang dit de wedstrijd niet vertraagt.
12. In het geval een speler het normale wedstrijdritme vertraagd door naar het toilet te gaan wordt een medische time-out toegekend aan die speler. Indien aanwezig begeleidt de 2e scheidsrechter de speler terwijl de 1e scheidsrechter toezicht op de situatie houdt op het veld.
    Als er maar één scheidsrechter beschikbaar is, gaat de speler zonder begeleiding naar het toilet.
13. Om snelle behandeling mogelijk te maken, dient het medische personeel zich in de nabijheid van het veld te bevinden.
14. In alle gevallen dat een team een wedstrijd opgeeft vanwege een blessure (ook als dit voor aanvang van de wedstrijd is) moeten de verantwoordelijken en het officiële medische personeel naar het veld komen.
15. Afhankelijk van het niveau nemen de verantwoordelijken gezamenlijk het besluit om een wedstrijd of toernooi te onderbreken als de temperatuur, licht of weersomstandigheden een gevaar opleveren voor spelers of als het niet mogelijk is om normale speelomstandigheden te handhaven.
16. Het is de taak van de 1e scheidsrechter om alle vormen van externe beïnvloeding (inclusief ondersteunend personeel, toeschouwers en overige objecten/personen) te beoordelen (regel 17.2 en 17.3).
17. *Scheidsrechters moeten volledig bekend zijn met het "Medische blessure protocol" (zie bladzijde 43 en verder) en de rollen daarin van de 1e en 2e scheidsrechter, het officiële medische personeel, het medische personeel van het team en de verantwoordelijken. Het is van extreem belang dat het "Medisch blessure protocol" exact wordt uitgevoerd.*

18. Pauzes en wisselen van speelhelft

1. Bij het RPS wordt na elke 7 gespeelde punten onmiddellijk van speelzijde gewisseld (5 punten in set 3). Als de spelers niet wisselen op een veelvoud van 7 (5 in set 3), moeten zij wisselen op het eerstvolgende moment dat de bal uit het spel is. Er is geen fout of aftrek van punten en de wedstrijd wordt vervolgd alsof er op het juiste moment van speelhelft gewisseld is.
   In de kolom veldwissel op het wedstrijdformulier wordt in een dergelijk geval de daadwerkelijke stand vermeld, zelfs als dit geen veelvoud van 7 (5 in set 3) is.

2. Een pauze is de periode tussen sets.
   Tijdens de pauze tussen twee sets moeten de spelers naar hun respectievelijke spelersruimte.
3. Er is geen pauze als er van speelhelft gewisseld wordt. De teams moeten direct wisselen, maar niet voordat de scheidsrechter heeft gefloten voor het wisselen van speelhelft.
   Als een scheidsrechter bewust wacht met fluiten voor het wisselen van speelzijde en een speler wisselt van speelzijde voordat de scheidsrechter heeft gefloten wordt een maatregel wegens spelophouden opgelegd aan zijn team. Scheidsrechters moeten een constant wedstrijdritme aanhouden, ook bij het wisselen van speelhelft.
4. De pauzes duren 1 minuut. Tijdens de pauze tussen de tweede en derde set voert de 2e scheidsrechter een nieuwe toss uit (regel 7.1).
   Als er twee scheidsrechters aan de wedstrijd zijn toegewezen, blijft de 1e scheidsrechter in de pauze tussen de eerste en tweede set op de scheidsrechtersstoel.
5. Indien aangewezen voert de 2e scheidsrechter de toss uit tussen set 2 en 3 (Regel 23.2.9). De 1e scheidsrechter blijft dan op de scheidsrechtersstoel.

19. Voorschriften voor het gedrag

1. Het is de verantwoordelijkheid van de spelers om de officiële spelregels te kennen en ze te gehoorzamen.
2. Deelnemers dienen zich te onthouden van acties en houdingen die er op gericht zijn om de beslissingen van de scheidsrechters te beïnvloeden of begane fouten te verbergen (regel 19.1.3).
   Hieronder vallen het opzettelijk verwijderen van een balafdruk nadat de scheidsrechters hebben gefloten om het spel stil te leggen. Als een speler "roept om een fout" tijdens het spel en daarmee de scheidsrechter probeert te beïnvloeden, kan afhankelijk van de omstandigheden een waarschuwing of straf aan de speler worden opgelegd.
3. Scheidsrechters zijn geen politieagenten, maar begeleiders van de wedstrijd. Normale en / of emotionele reacties op een beslissing geven niet direct blijk van gebrek aan respect voor de beslissingen van de officials. Scheidsrechters moeten deze reacties beoordelen in de context van het vasthouden van een passend niveau van gedrag, uitstraling van de wedstrijd en gelijkheid in het toepassen van straffen. Het is desondanks van belang om te onthouden dat deelnemers zich respectvol moeten gedragen (regel 19.2) naar de scheidsrechters, maar ook naar andere officials, hun teamgenoot, tegenstanders en publiek.
   Scheidsrechters moeten actiever optreden tegen wangedrag dat duidelijk geen acceptabele manier van communiceren is tussen officials en een speler. Dit houdt onder andere in het gebruik van gebaren, stemverheffing, misbruik van spelmiddelen (in het bijzonder de bal en het net) en lange discussies met officials. Scheidsrechters mogen, indien noodzakelijk, een directe bestraffing (rode kaart) wegens onbehoorlijk gedrag opleggen zonder voorafgaande waarschuwing.
   Gevallen waarbij spelers duidelijk misbruik maken van spelmiddelen worden als onbehoorlijk gedrag gekwalificeerd.

*Voor verdere informatie met betrekking tot dit onderwerp wordt verwezen naar de "*Implementatie richtlijn van de tabel van maatregelen".
*Tijdens officiële Nevobo competities kunnen aanvullende maatregelen opgelegd worden in het geval dat misbruik van spelmiddelen, officials of veld personeel door spelers leidt tot een straf of hogere sanctie door de scheidsrechter. Zie hiervoor de "*Implementatie richtlijn van de tabel van maatregelen*" en het "*Reglement Strafzaken*".*

20. Wangedrag en bijbehorende maatregelen

1. Het is van belang dat scheidsrechters de tabel van maatregelen kennen en de regels correct toepassen (regel 20). Dit is van extra belang bij het rally-punt-systeem (RPS), omdat bestraffingen wegens wangedrag of spelophouden tot complexe toepassing van de regels en complexe gevolgen voor het wedstrijdformulier kunnen leiden.
2. Regel 20.1 behandelt kleine misdragingen die niet bestraft worden. Het is de taak van de 1e scheidsrechter te voorkomen dat er aan de teams maatregelen moeten worden opgelegd. Dit kan worden gedaan in twee stappen: De eerste stap is het geven van een verbale waarschuwing via de aanvoerder (voor een individuele of collectieve reactie). Geen kaarten en geen notitie op het wedstrijdformulier. De tweede stap is het geven van een officiële waarschuwing door het tonen van de gele kaart aan de relevante speler (dit kan ook voor een collectieve reactie zijn, in dit geval wordt de gele kaart aan de aanvoerder getoond). Deze formele waarschuwing via de gele kaart is geen straf, maar een indicatie dat het lid van het team (en in het verlengde daarvan het hele team) het bestraffingsniveau van de wedstrijd heeft bereikt. De waarschuwing heeft verder geen directe gevolgen, maar wordt wel genoteerd op het wedstrijdformulier.
   Als de 1e scheidsrechter, om wat voor reden dan ook, direct naar het bestraffingsniveau is gegaan (bv. een speler is bestraft voor onder het net doorkomen tijdens een balafdruk protocol), dan heeft dat team het bestraffingsniveau voor de rest van de wedstrijd bereikt. Dienovereenkomstig dient de 2e scheidsrechter er na het noteren van een officiële waarschuwing of enige maatregel wegens wangedrag op het wedstrijdformulier, er op toe te zien dat de teller elke overgebleven "Officiële waarschuwing" die gelden voor het betreffende team in die set op het wedstrijdformulier afkruist. Dezelfde procedure is van toepassing voor aanvang van eventuele volgende sets.
3. Regel 20.2 behandelt wangedrag dat bestraft wordt. Volgens deze regel wordt onbehoorlijk, beledigend en agressief gedrag zwaar bestraft. Zij worden volgens een vaste schaal opgelegd en op het wedstrijdformulier genoteerd.
4. Maatregelen wegens onbehoorlijk gedrag zijn alleen cumulatief in dezelfde set. Een speler kan voor onbehoorlijk gedrag echter slechts twee keer een rode kaart per set krijgen (regel 20.3.1).
   Onbehoorlijk, beledigend of agressief gedrag behoeven geen eerdere maatregelen.
   Het is van belang dat scheidsrechters en tellers nauwkeurig de volgorde volgen van misdragingen tijdens de wedstrijd en maatregelen wegens wangedrag tijdens de set en deze

correct vastleggen om in staat te zijn de respectievelijke gevolgen juist toe te passen bij herhalingen in, respectievelijk, dezelfde wedstrijd of set (zie punt 2 en 3 hierboven).

5. Een speler die onder het net doorkomt om een balafdruk te controleren wordt door de eerste scheidrechter bestraft wegens onbehoorlijk gedrag.
   Scheidsrechters moeten ook aandacht schenken aan het opzettelijk wegschoppen van de bal na de voltooiing van een rally.
   Scheidsrechters moeten een duidelijk onderscheid maken tussen de verschillende overtredingen (en bijbehorende bestraffingen), rekening houdend met de omstandigheden zoals bedoeling, mate van voorbedachte rade en kracht van de spelers actie.

21. Scheidsrechterskorps en procedures

1. Het is van belang dat scheidsrechters een rally enkel beëindigen als aan één van de volgende criteria is voldaan:
   1.1 Zij er zeker van zijn dat er een fout gemaakt is of als zich een externe verstoring voordoet; en
   1.2 Zij de aard hiervan hebben vastgesteld.
2. Om de teams, het (TV-)publiek, etc. te informeren over de exacte aard van de fout moeten scheidsrechters en officials de officiële tekens (zie regel 21.2 en 27.2) gebruiken. Enkel deze tekens en geen andere (persoonlijke tekens of wijze van uitvoering) mogen gebruikt worden.
3. Volgens de regels wordt enkel de eerste fout bestraft. Het feit dat de 1e en 2e scheidsrechter verschillende verantwoordelijkheidsgebieden hebben maakt het extra belangrijk dat elke scheidsrechter direct fluit voor een waargenomen fout. Zodra één van de scheidsrechters fluit wordt de rally beëindigd (zie regel 8.2). Nadat een van de scheidsrechters heeft gefloten, heeft de andere scheidsrechter geen recht meer om te fluiten, omdat de rally eindigt bij het 1e fluitsignaal van de scheidsrechters. Als de scheidsrechters na elkaar fluiten voor verschillende fouten veroorzaakt dit verwarring bij spelers, publiek, etc.
4. Door de snelheid van het spel kunnen problemen ontstaan die fouten blootleggen van de scheidsrechters. Om dit te voorkomen moet het scheidsrechtercorps nauw samenwerken; na elke spelactie dienen zij een korte blik op elkaar te werpen om hun beslissing te bevestigen. Goede communicatie en samenwerking tussen scheidsrechters is van essentieel belang. Een goed team communiceert continu en ondersteunt elkaars beslissingen. Dit zorgt voor vertrouwen binnen het team en straalt een professionele houding uit.

22. 1e scheidsrechter

1. Scheidsrechters moeten altijd met hun collega officials samenwerken. Zij moeten hen de gelegenheid geven om binnen hun verantwoordelijkheid te werken en hun beslissingen respecteren. Maar, als zij denken dat een official een fout gemaakt heeft, hebben zij het recht om deze te corrigeren. Als een official niet het gewenste niveau haalt, mag de 1e scheidsrechter hem vervangen.

2. Veel problemen kunnen voorkomen worden door goede communicatie met alle officials voor en tijdens de wedstrijd.
   Dit geldt met name voor het balafdruk protocol, protesten en vier keer spelen.
   In aanvulling geldt dit met name als scheidsrechters onzeker zijn over de capaciteiten van hun ondersteunende officials.
3. Scheidsrechters moeten al hun materiaal bij zich hebben om de wedstrijd te kunnen leiden:
   A. Een eigen gele en rode kaart
   B. Een munt om mee te tossen
   C. Een fluit (+ een reserve fluit)
   D. Een horloge met seconde wijzer die gelijk gezet is met de toernooi tijd.
4. Scheidrechters moeten fysiek en mentaal in uitstekende conditie verkeren. Scheidsrechters moeten zich voorbereiden om te fluiten en op tijd rusten, eten en drinken gedurende een competitie dag.
5. Scheidsrechters moeten verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen beslissingen en die van hun collega officials.
   De 1e scheidsrechter kan collega officials vragen om hun teken te herhalen of hun beslissing toe te lichten.
6. De 1e scheidsrechter moet alle protesten toestaan mits deze correct zijn aangevraagd met in acht neming van het protest protocol.
7. De 1e scheidsrechter moet na afloop van de wedstrijd de acties en het gedrag van alle officials sturen, zodat er een soepele overgang is naar de volgende wedstrijd met een minimale interacties tussen alle deelnemers.
8. Niveau A: In het geval van televisie wedstrijden moeten alle officials samenwerken met het relevante televisie personeel zodat wordt voldaan aan de Nevobo richtlijnen, met name het protocol bij herhalingen.
   In het geval en televisie wedstrijden kan de regisseur vragen om een "vertraging voor herhaling", mits dit is afgestemd met de verantwoordelijken. Hiervoor dient minimaal een oortelefoon of een vloermanager die de 1e scheidrechter in contact stelt met de regisseur. Op het moment van "TV Stop" of een "rood sein", wacht de 1e scheidsrechter met het starten van de volgende rally door zijn arm uit te strekken aan de kant van de ontvangende partij met zijn handpalm naar voren en de vingers naar boven wijzend. Op het moment van "TV Go" of een "groen sein" laat de 1e scheidsrechter het voorgaande teken onmiddellijk vervallen en geeft toestemming voor de service.
9. Niveau A: In sommige gevallen kan de 1e scheidsrechter worden voorzien van een draadloze reversmicrofoon met een aan/uit schakelaar waarmee zijn beslissingen aan het publiek kan uitleggen. Het doel hiervan is om de implementatie van de spelregels uit te leggen en het publiek een beter beeld te geven van controversiële of relevante beslissingen.

23. 2e scheidsrechter

1. De 2e scheidsrechter moet van hetzelfde niveau zijn als de 1e scheidsrechter. Als om wat voor reden dan ook de 1e scheidsrechter de wedstrijd niet kan vervolgen, moet de 2e scheidsrechter hem vervangen als eerste scheidrechter.
2. Goede communicatie en samenwerking met de 1e scheidsrechter is verplicht. Als om wat voor reden dan ook de 2e scheidrechter het niet eens is met de beslissing van de 1e scheidsrechter, mag hij dit niet laten blijken aan spelers en publiek, maar moet hij verder gaan met de wedstrijd en de beslissingen van de 1e scheidsrechter steunen.
   De positie van de 2e scheidsrechter is van belang om goed met de 1e scheidsrechter te kunnen communiceren / samenwerken.
3. De 2e scheidsrechter moet de zelfde materialen bij zich dragen als de eerste scheidsrechter (zelfs een eigen gele en rode kaart). Als zij om wat voor reden dan ook de 1e scheidsrechter moeten vervangen, moeten zij voorbereid zijn met hun eigen uitrusting.
   De 2e scheidsrechter moet ten allen tijde in het bezit zijn van een munt om de toss uit te voeren indien van toepassing.
4. De 2e scheidsrechter moet toezicht houden op het werk van de tellers en ervoor waken dat zij klaar zijn met hun werk voordat het spel verder gaat. Ook hier is communicatie van essentieel belang.
   De 2e scheidsrechter wordt geacht op elk moment de juiste stand te weten. Bij het RPS zijn er voor de 2e scheidsrechter verschillende technieken om de stand bij te houden.
5. Tijdens het spel dicht bij het net moet de 2e scheidrechter zich concentreren op foutieve netaanrakingen aan de kant van de blokkeerder en foutieve penetraties onder het net.
6. De taken van de 2e scheidsrechter staan duidelijk beschreven en scheidrechters dienen de verantwoordelijkheden van de 2e scheidsrechter goed te bestuderen. We vragen uw speciale aandacht voor:
   6.1 Het controleren van het net vóór de toss
   6.2 De wedstrijdballen voor, tijdens en na de wedstrijd, inclusief het proces om de wedstrijdballen tussen sets te vervangen als deze uitzonderlijk zwaar worden tijdens regenachtige omstandigheden.
7. De 2e scheidsrechter moet tijdens de wedstrijd “besluiten, fluiten en de juiste tekens geven” voor:
   7.1 Het contact van de bal met het zand als de 1e scheidsrechter niet in staat is dit zelf te zien;
   7.2 De bal die volledig de ruimte onder het net gepasseerd is;
   7.3 Indien de 1e scheidsrechter de toss niet kan uitvoeren, de toss uitvoeren tussen set 2 en 3 (Regel 23.2.9). Hij moet dan alle relevante informatie doorgeven aan de teller en 1e scheidsrechter;
   7.4 Na afloop van de wedstrijd het wedstrijdformulier controleren en ondertekenen.

24. De Challenge scheidsrechter

1. Er zijn geen toevoegingen ten opzichte van de spelregels.

25. De Reserve scheidsrechter

1. Er zijn geen toevoegingen ten opzichte van de spelregels.

26. De Teller

1. De teller wordt geacht om 15 minuten voor de geplande aanvang van de wedstrijd in de buurt van het veld te zijn. De 1e en 2e scheidsrechter zullen hen daar op dat moment ontmoeten.
2. Het werk van de teller is erg belangrijk en hij moet nauw samenwerken met de 2e scheidsrechter. Als hij om wat voor reden dan ook niet klaar is om verder te gaan met de wedstrijd, moet hij ervoor zorgen dat de 2e scheidsrechter hiervan op de hoogte is. De 2e scheidsrechter moet ervoor zorgen dat de wedstrijd niet hervat wordt voordat de teller klaar is met zijn werk.
3. De teller moet de 2e scheidsrechter informeren als hij handtekeningen of andere informatie voor het wedstrijdformulier nodig heeft.
   Het rally-punt-systeem legt extra druk op de tellers om snel de uitkomst van elke rally vast te leggen. Als zij om wat voor reden dan ook achter raken met het tellen, moeten zij de 2e scheidsrechter direct informeren.
   Dit geldt voor de wedstrijd met betrekking tot het team dat gaat opslaan, de servicevolgorde en speelhelft en na afloop van de wedstrijd de handtekening van de aanvoerder.
4. Het is zeer belangrijk dat de tellers op de hoogte zijn van de regels en de consequenties die zij hebben voor het invullen van het wedstrijdformulier (zie de scoreformulier instructie).
   De teller moet de 2e scheidsrechter informeren als:
   - ***Een team zijn eerste en enige "Officiële waarschuwing" heeft ontvangen;***
   - ***Een specifieke speler al één of twee maal is bestraft voor onbehoorlijk gedrag in dezelfde set;***
   - ***Een specifieke speler al éénmaal is bestraft voor beledigend gedrag in dezelfde wedstrijd;***
   - ***Een team al een waarschuwing wegens spelophouden heeft ontvangen in dezelfde wedstrijd.***
5. Er wordt extra druk op de teller gelegd als er in poules gespeeld wordt, omdat één punt meer of minder bij de wedstrijdresultaten gevolgen kan hebben voor de punten ratio wat vervolgens gevolgen kan hebben voor de rangschikking van de teams in de poule en hun kansen voor een plaats in de volgende ronde kan bedreigen.
   De teller moet zorgvuldig alle onderdelen van het wedstrijdformulier controleren als hij het wedstrijdresultaat invult. Voor verdere instructie over het invullen van het wedstrijdformulier wordt verwezen naar de "Instructie wedstrijdformulier" van de Nevobo (zie pagina 47).

27. De Assistent Teller

1. De Assistent Teller worden geacht om 15 minuten voor de geplande aanvang van de wedstrijd in de buurt van het veld te zijn. De 1e en 2e scheidsrechter zullen hem daar op dat moment ontmoeten.
2. De assistent teller moet van hetzelfde niveau zijn als de teller en nauw met hem samenwerken. Als om enige reden de teller de wedstrijd niet kan vervolgen wordt hij vervangen door de assistent teller.
3. De assistent teller zit naast de teller en is verantwoordelijk voor:
   A. Het bedienen van het hand scorebord op de tafel en controleren dat alle scoreborden rond het veld of in het stadion de juiste stand aan het publiek tonen. Als dat niet het geval is, corrigeert hij dit.
   B. Houdt, in samenspraak met de teller, het genummerde bord (1 en 2) omhoog dat aangeeft welke speler moet opslaan. Hij volgt hier ten allen tijden de mondelinge instructie van de teller.
   Hij houdt het genummerde bord omhoog totdat de service is geslagen.
   Het is aan te bevelen dat de assistent teller een eigen controle formulier bijhoudt om de informatie van de teller over de servicevolgorde te verifiëren.
   C. Begint en eindigt de Technische Time-Out met behulp van een bel of ander signaal.
   D. Houdt het aantal onsuccesvolle BMP verzoeken van een team en informeert de 2e scheidsrechter wanneer een team geen verzoeken meer heeft voor de betreffende set.
4. Als de verkeerde speler richting de service zone loopt of in het bezit is van de bal om te gaan opslaan, moet de assistent teller de 2e scheidsrechter en de speler(s) direct informeren om de fout te corrigeren.
5. Als de verkeerde speler opslaat, moet de assistent teller de scheidsrechters met een bel of buzzer (of andere beschikbaar gestelde middelen) er op attent maken dat er een servicevolgorde fout is gemaakt.

28. Lijnrechters

1. Lijnrechters worden geacht om 15 minuten voor de geplande aanvang van de wedstrijd in de buurt van het veld te zijn. De 1e en 2e scheidsrechter zullen hen daar op dat moment ontmoeten.
2. Organisatoren of de Nevobo dienen lijnrechters te voorzien van een uniform, vlag en kleine handdoek. De kleur van de vlag dient geel of rood te zijn en identiek te zijn.
3. Het werk van de lijnrechters is extra belangrijk bij wedstrijden van hoog niveau. Naast het aangeven van bal “in” en bal “uit” en de andere fouten waar zij verantwoordelijk voor zijn, moeten lijnrechters goed letten op aanrakingen door het blok, omdat deze als eerste team aanraking geldt en van hun gevraagd kan worden dit bij de scheidsrechters aan te geven (voor een mogelijk geval van vier keer spelen).
4. Fouten moeten duidelijk aangegeven worden zodat er geen twijfel kan bestaan dat de 1e scheidsrechter hen gezien heeft.

5. Als de bal de antenne raakt, er overheen vliegt, of er buiten langs naar het veld van de tegenstander gaat, wordt dit aangegeven door de lijnrechter die het dichtst bij de balbaan staat.
6. Als een speler tijdens een spelactie de bovenste 80cm van een antenne aanraakt, of als dit het spel hindert, wordt dit aangegeven door de lijnrechter aan de speelzijde van de betreffende speler.
7. Lijnrechters moeten de definitie van bal “uit” goed kennen (bv. bal volledig buiten of over de antenne heen) en de gevolgen voor hun tekens begrijpen (wanneer te vlaggen en welk teken in welke situatie). Er zijn veel verschillende mogelijkheden die zich voor kunnen doen.
8. Lijnrechters kunnen gevraagd worden deel te nemen aan het Balafdruk Protocol. De lijnrechter moet de juiste balafdruk aan de scheidsrechter aanwijzen en alle andere feiten op verzoek aan de scheidsrechter doorgeven.

29. Officiële tekens

1. Het is verplicht dat officials de juiste tekens geven in overeenstemming met de spelregels en tekening 9 en 10 (tekens 1-25 resp. 1-5).
   Het gebruik van andere tekens moet worden vermeden en slechts enkel gebruikt worden als het absoluut noodzakelijk is om door de teams te worden begrepen.
2. Als er geen ander teken gebruikt kan worden, mag een scheidsrechter het object aanwijzen om zijn beslissing uit te leggen. Bijvoorbeeld in het geval van voetfout, serveren buiten het verlengde van de zijlijn of hulp bij het spelen van de bal.
3. Tekens moeten helder en nauwkeurig worden toegepast in de juiste volgorde van fluitsignaal en tekens. Tekens staan op zichzelf en moeten elke keer in de zelfde volgorde worden toegepast.
4. De enige uitzondering op punt 3 hierboven is het toestaan van de service door de 1^{e} scheidsrechter. Hierbij vallen het fluitsignaal en teken samen.
5. Als de 1^{e} scheidsrechter de beslissing neemt moet hij na het fluitsignaal:
   A. Aangeven welk team gaat opslaan.
   B. De aard van de fout aangeven door gebruik te maken van het juiste teken.
   C. Indien noodzakelijk, de speler aanwijzen die de fout gemaakt heeft.
   De 2^{e} scheidsrechter herhaalt de tekens van de 1^{e} scheidsrechter niet.
6. Als de 2^{e} scheidsrechter de beslissing neemt moet hij na het fluitsignaal:
   A. De aard van de fout aangeven door gebruik te maken van het juiste teken aan de kant van het net waar de fout is gemaakt.
   B. Indien noodzakelijk, de speler aanwijzen die de fout gemaakt heeft.
   C. Aangeven welk team gaat opslaan (de 1^{e} scheidsrechter volgen).
   De 1^{e} scheidsrechter geeft alleen aan welk team gaat opslaan en dus niet de aard van de fout of de speler die de fout gemaakt heeft.
   Als de 2^{e} scheidsrechter fluit voor een fout moet hij ervoor zorgen dat het aangeven van de aard van de fout altijd aan de zijde gebeurt waar de fout gemaakt is (regel 23.1).

Bijvoorbeeld: als de speler aan de rechterzijde van de scheidsrechter het net aanraakt en de hij fluit voor deze fout, dan moet het teken niet vanaf de andere kant van het net en door het net aangegeven worden, maar moet de scheidsrechter naar de andere zijde bewegen zodat het teken gegeven wordt aan de zijde waar de fout gemaakt is.

7. In het geval van een dubbelfout moeten de scheidsrechters na het fluitsignaal:
   A. De aard van de fout aangeven door gebruik te maken van het juiste teken.
   B. Aangeven welk team gaat serveren zoals aangegeven door de 1e scheidsrechter.
8. Scheidsrechters en lijnrechters moeten zorgvuldig de juiste tekens en vlagsignalen toepassen:
   A. Voor ballen die direct “uit” landen na een aanval of blok door de tegenstander moet het teken bal “uit” (teken 15, vlagsignaal 2) gebruikt worden.
   B. Als een aangevallen bal over het net gaat en de grond buiten het veld raakt, maar een blokkeerder of andere speler van het ontvangende team heeft de bal aangeraakt, moet het teken bal “aangeraakt” (teken 24, vlagsignaal 3) gebruikt worden.
   C. Als een bal, nadat het door een team voor de eerste, tweede of derde keer is gespeeld, buiten de lijnen valt aan hun eigen zijde, moet het teken bal “aangeraakt” (teken 24, vlagsignaal 3) gebruikt worden.
   D. Als de bal na een aanval in het net wordt geslagen en aan de kant van de aanvaller buiten het veld landt zonder dat deze het blok geraakt heeft moet het teken bal “uit” (teken 15) gebruikt worden, onmiddellijk gevolgd door het aanwijzen van de aanvaller (zodat iedereen begrijpt dat de bal niet door de blokkeerder is aangeraakt). Als, in het zelfde geval, de bal het blok raakt en vervolgens aan de kant van de aanvaller buiten het veld landt, moet het teken bal “uit” (teken 15) gebruikt worden, onmiddellijk gevolgd door het aanwijzen van de blokkeerder(s).
   E. Wanneer de bal eerst de handen van de blokkeerder en vervolgens de antenne raakt of andersom moeten lijnrechters eerst bal “uit” aangeven door met de vlag te zwaaien en naar de antenne te wijzen (vlagsignaal 4). Als de fout gemaakt is door het team aan hun speelzijde draaien de lijnrechters hun lichaam direct daarna naar de achterlijn. Als de fout gemaakt is door het team aan de overzijde draaien de lijnrechters hun lichaam direct naar de zijlijn.

De vlagsignalen van de lijnrechters zijn ook erg belangrijk voor de deelnemers en het publiek. De 1e scheidsrechter moet de vlagsignalen van de lijnrechters controleren. Als deze niet correct worden uitgevoerd, mag hij ze corrigeren.

Wedstrijd protocol

-10 min	Voorgaande wedstrijd eindigt, scheidsrechters ronden de wedstrijd formaliteiten af en verlaten de speelruimte
-8 min	Aankondiging van de wedstrijd zodra het veld is geëgaliseerd, spelers en officials betreden de speelruimte. Vanaf dit moment moeten spelers in wedstrijduniform gekleed zijn. Egaliseren en sproeien moeten op dit moment afgerond zijn. Spelers doen warming up en andere voorbereidingen binnen de speelruimte, officials controleren de wedstrijd uitrusting, wedstrijdformulier, omstandigheden, spelers ruimte, etc.
-5 min	De toss wordt uitgevoerd voor de tellerstafel. *(Opmerking: Afhankelijk van lokale omstandigheden kan het moment van de toss naar voren gehaald worden om extra opwarmtijd beschikbaar te maken)*
-4 min	Aanvang van officiële opwarmperiode (3 min.)
-1 min	Einde van de officiële warming-up , spelers verlaten de speelruimte en gaan naar hun respectievelijke spelers ruimte. De 1e scheidsrechter gaat naar de scheidsrechtersstoel, de 2e scheidsrechter gaat voor de tellerstafel staan, alle andere officials nemen hun positie in. De spelers worden individueel voorgesteld en gaan naar de achterlijn van het speelveld (Fig. 1). Indien een speaker aanwezig is) Zodra de laatste speler op de achterlijn opgesteld staat, fluit de 1e scheidsrechter en schudden de spelers elkaar de hand onder het net (Fig. 2).
0 min	Aanvang van de wedstrijd
Einde wedstrijd	De spelers schudden de tegenstander en scheidsrechters de hand bij de scheidsrechtersstoel en gaan vervolgens naar de tellers tafel (Fig. 3). De aanvoerders tekenen het wedstrijdformulier. Alle deelnemers verzamelen hun eigendommen en de scheidsrechters begeleiden de spelers van het veld af, zodat het kan worden voorbereid voor de volgende wedstrijd.

Opmerkingen

- Dit protocol kan worden aangepast van **3 min** naar **5 min officiële warming-up** door de toss eerder te laten plaatsvinden (-7 min).
- Dit protocol kan, indien noodzakelijk, verder aangepast worden voor specifieke televisie doeleinden of eisen.
- Het is niet noodzakelijk om het verlaten van het veld te vertragen omdat de scheidsrechters het wedstrijdformulier nog moeten tekenen. Dit kan buiten het veld gebeuren.
- Indien noodzakelijk kan de toss buiten het veld uitgevoerd worden om het protocol te versnellen.
- Als de hoofdscheidsrechter en wedstrijdleider samen een verlengde warming-up periode toestaan, betreden alle officials de speelruimte 10 minuten voor aanvang van de wedstrijd en volgen het protocol vanaf -8 min en verder.

Coaches mogen zich binnen de speelruimte bevinden tijdens de warming-up van de respectievelijke teams tot de start van de het officiële deel van het wedstrijd protocol (de toss, -7 of -5 minuten).

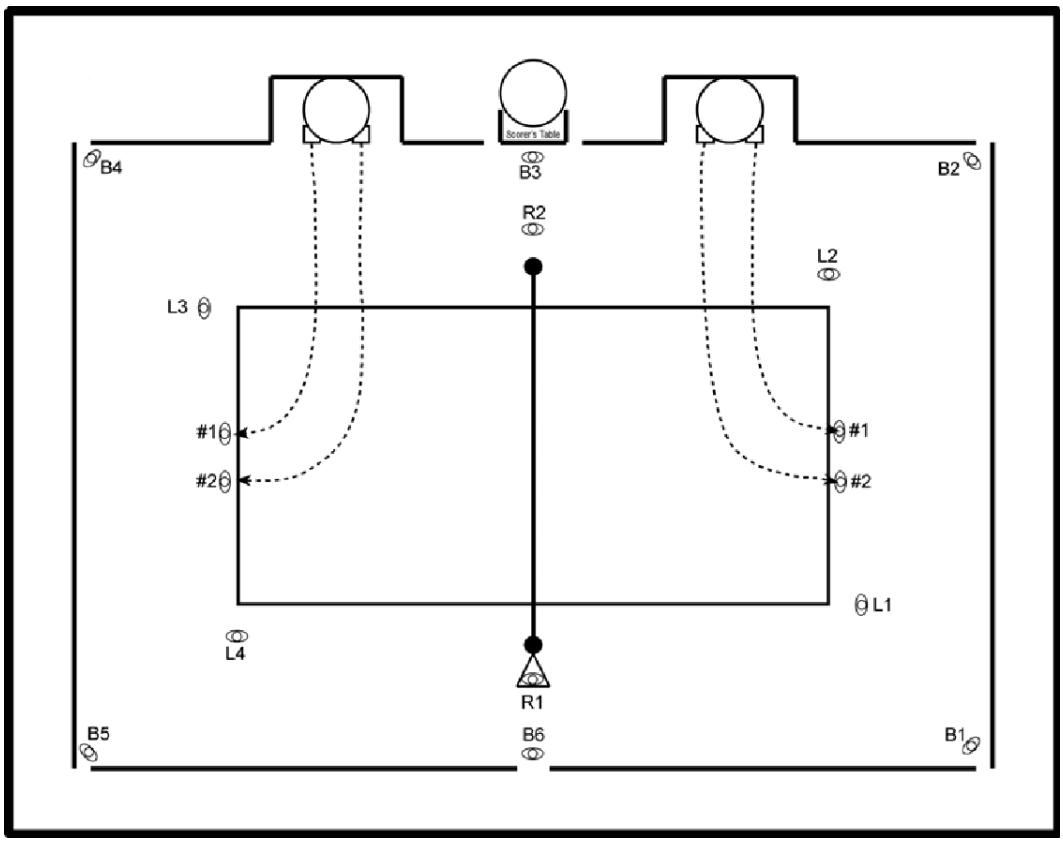

Wedstrijd protocol – Fig. 1

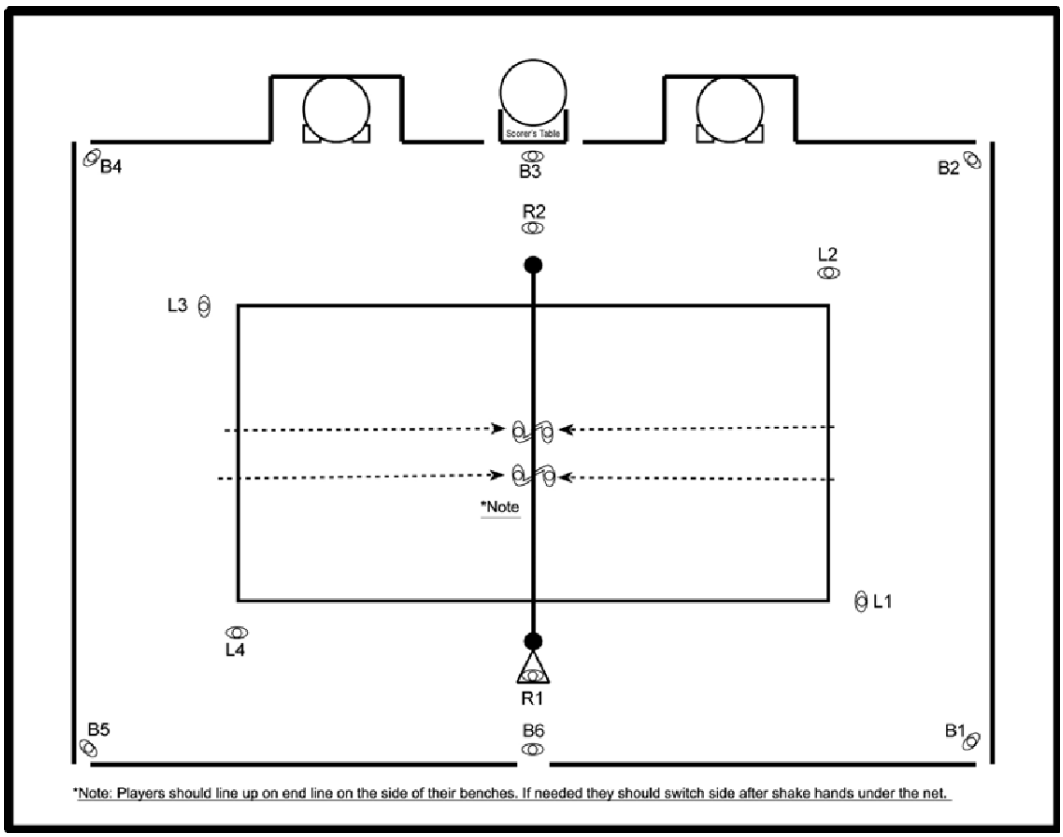

Wedstrijd protocol – Fig. 2

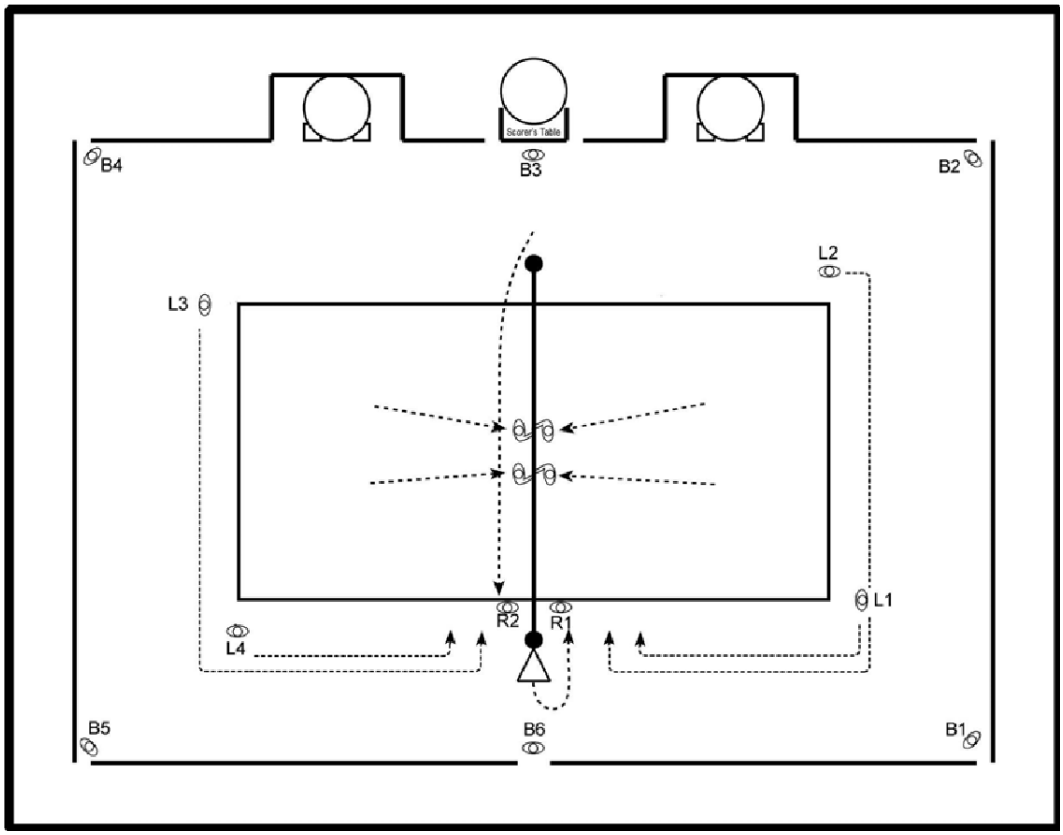

Wedstrijd protocol – Fig. 3

Protocol bij opgave, in-gebreke-stellen en onvolledig team

Het doel van dit protocol is om scheidsrechters aan te geven hoe met een opgave om te gaan. Er zijn een aantal scenario's mogelijk waarbij je als scheidsrechter met een opgave in aanraking komt. Een opgave is van nature een complexe situatie die, als deze niet correct wordt afgehandeld, mogelijk kan leiden tot een protest. Officials dienen daarom onderstaande procedure nauwkeurig te volgen en alle informatie vast te leggen en te delen met de betrokken partijen.

1. Relevante regels

De regels die handelen over opgave en in-gebreke-stellen worden met name behandeld in 2 delen van de officiële spelregels beachvolleybal: Regel 6.4 en 7.1 (spelregels)

6.4 In-gebreke-stellen en onvolledig team

6.4.1 Als een team, na daartoe te zijn gemaand, weigert te spelen, wordt zij in gebreke gesteld en verliest zij de wedstrijd reglementair met als eindstand 0-2 voor de wedstrijd en 0-21, 0-21 voor de sets.

6.4.2 Een team dat niet op tijd op het speelveld aantreedt, wordt in gebreke gesteld.

6.4.3 Een team dat voor de rest van de set of van de wedstrijd onvolledig wordt verklaard, verliest de set of de wedstrijd (regel 6.4). Aan de tegenstander worden dan zoveel punten, als wel punten en sets, toegekend als nodig is om de set, respectievelijk de wedstrijd, te winnen. Het onvolledig geworden team behoudt de reeds behaalde punten en gewonnen sets.

7.1 Toss

Vóór aanvang van de wedstrijd verricht de 1e scheidsrechter de toss om te beslissen over het recht van eerste service en aan welke kant van het speelveld beide teams de eerste set moeten spelen.
Bij aanvang van de tweede set (…)

2. Mogelijke scenario's

Op basis van het bovenstaande zijn er 3 scenario's mogelijk:

- Scenario 1: Een team verklaart formeel de wedstrijd te willen opgeven voor aanvang van de wedstrijd;
- Scenario 2: Een team wordt in gebreke gesteld, omdat het niet op tijd aanwezig was om de wedstrijd aan te vangen;
- Scenario 3: Een team geeft de wedstrijd op nadat de wedstrijd is aangevangen.

Scenario 1: Een team verklaart formeel de wedstrijd te willen opgeven voor aanvang van de wedstrijd

- Deze situatie valt onder de verantwoordelijkheid van de relevante hoofdscheidsrechter en heeft weinig impact op de scheidsrechter;
- De scheidsrechter moet het wedstrijdformulier invullen (indien daartoe verzocht door de hoofdscheidsrechter) in overeenstemming met de Nevobo “Instructie invullen wedstrijdformulier”;
- Scheidsrechters moeten zich bewust zijn van de wijzigingen in het wedstrijdschema en de aanwijzingen als gevolg van deze opgave.

Scenario 2: Een team wordt in gebreke gesteld, omdat het niet op tijd aanwezig was om de wedstrijd aan te vangen.

Belangrijke stappen (ga naar de volgende stap als niet opgelost)

1. Controleer of de teams aanwezig zijn;
2. Probeer de teams te vinden;
3. Informeer de hoofdscheidsrechter;
4. Vervolg het wedstrijd protocol;
5. Na de toss inspelen aan het net;
6. Definitieve beslissing in-gebreke-stellen.

Overzicht

- De teams zijn primair zelf verantwoordelijk voor het tijdig aanwezig zijn bij het speelveld. Zij dienen hiervoor op de hoogte te blijven van het wedstrijdprogramma en eventuele wijzigingen hierop;
- In deze situatie moet een scheidsrechter snel handelen, omdat tijd een belangrijke rol speelt;
- Scheidsrechters moeten ervoor waken één team boven het andere te bevoordelen;
- In geen geval moeten scheidsrechters opmerkingen maken tegen de speler(s) over de mogelijke uitkomst of mogelijkheid van een in-gebreke-stelling;
- Scheidsrechters mogen er niet van uitgaan dat een team niet aanwezig zal zijn op basis van een voorgaande opgave van hetzelfde team.

Specifieke opmerkingen bij elke stap

Stap 1

- Zodra een scheidsrechter aanwezig is voor de volgende wedstrijd moet hij controleren of beide teams (beide spelers) aanwezig zijn;
- De scheidsrechter moet aanwezig zijn voor aanvang van de officiële opwarmperiode.

Stap 2

- Als één of beide van de teams niet aanwezig zijn, moeten de scheidsrechters proberen de verblijfplaats van de teams te achterhalen. De scheidsrechters informeren de wedstrijdleiding over het ontbreken van het team. De wedstrijdleiding zal vervolgens het team naar het veld roepen via de omroepinstallatie;

- De 1e scheidsrechter blijft op het veld.

Stap 3

- Als de situatie niet direct opgelost kan worden doordat het team naar het veld komt, moet de hoofdscheidsrechter geïnformeerd worden en verzocht worden om naar het veld te komen;
- Zodra de hoofdscheidsrechter op het veld aanwezig is, worden alle definitieve beslissingen met betrekking tot het vervolgen van het wedstrijd protocol of een in-gebreke-stelling door hem genomen;
- De hoofdscheidsrechter probeert de reden van de afwezigheid de speler(s) te achterhalen en adviseert de scheidsrechter over de te nemen stappen;
- Idealiter is de hoofdscheidsrechter aanwezig voordat het wedstrijdprotocol aanvangt. Zo niet, dan moet de scheidsrechter de situatie overnemen, maar alleen de hoofdscheidsrechter kan een definitieve beslissing nemen over een in-gebreke-stelling;

Stap 4

- Als de hoofdscheidsrechter niet aanwezig is, moet de scheidsrechter automatisch beginnen / doorgaan met het officiële wedstrijd protocol;
- Zodra het wedstrijd protocol is gestart volgen de scheidsrechters alle stappen van dit protocol zonder enige wijzingen (het wedstrijd protocol blijft in stand).

Stap 5

- De scheidsrechter moet op het relevante tijdstip voor de officiële aanvangstijd de hoofdscheidsrechter vragen of hij de officiële warming-up mag starten met de toss (tenzij anders aangegeven);
- Als van 1 team geen spelers bij de toss aanwezig zijn, wint de tegenstander automatisch de toss en mag kiezen om te serveren of ontvangen etc. Slechts één speler is vereist om de toss uit te voeren;
- Als geen van beide teams aanwezig (er is géén enkele speler) is, wordt de toss niet uitgevoerd, maar wordt de tijd genoteerd op het wedstrijdformulier in het opmerkingen vak en de scheidsrechter volgt het tijdschema uit het officiële wedstrijdprotocol (bijv. fluiten voor aanvang van de officiële opwarmperiode);
- Zodra een team arriveert tijdens het wedstrijd protocol, wordt het protocol zonder wijziging vervolgd en wordt er geen extra warming-up tijd toegekend aan het zojuist gearriveerde team (tenzij anders aangegeven door de hoofdscheidsrechter);
- De keuze van de laatkomers wordt pas gevraagd aan het einde van de warming-up;
- Voer e.e.a. zo snel mogelijk uit om de tijd van het officiële wedstrijdprotocol niet te overschrijden.

Stap 6

- De officiële warming-up eindigt als de 1e scheidsrechter fluit en aangeeft dat de wedstrijd dient te beginnen;
- Als op dit moment nog steeds één of meer spelers niet aanwezig zijn dient de scheidsrechter de hoofdscheidsrechter hierover te informeren (dus: dat de scheidsrechters het wedstrijdprotocol hebben afgerond en dat de wedstrijd nu gereed is om te beginnen);
- Aan het einde van het wedstrijdprotocol hoeft de 1e scheidsrechter niet naar de scheidsrechter stoel te gaan;
- De hoofdscheidsrechter is verantwoordelijk voor het doorgeven van enig besluit over in-gebreke-stelling aan speler(s) (indien aanwezig), wedstrijd officials, publiek, media, etc.;
- Vastlegging van de wedstrijd uitslag wordt gedaan in overeenstemming met paragraaf 4: Tellen.

Scenario 3: Een team geeft de wedstrijd op nadat de wedstrijd is aangevangen

- Deze situatie doet zich voornamelijk voor bij blessures (maar niet altijd);
- De hoofdscheidsrechter moet zo snel mogelijk naar het veld geroepen worden;
- De 1e scheidsrechter moet initieel een mondelinge bevestiging krijgen van het team dat zich incompleet wil verklaren en daarom de wedstrijd wil opgeven. Dit kan zijn na (een deel van) het Medisch Blessure Protocol;
- De 1e scheidsrechter moet het volgende doen:
    1. Het wedstrijdformulier laten ondertekenen door het team dat de wedstrijd wil opgeven (hiermee bevestigen zij hun wens om de wedstrijd op te geven);
    2. De opgave laten bevestigen door de hoofdscheidsrechter;
    3. De tegenstander informeren over de opgave;
    4. Het afronden van het wedstrijdformulier overzien en dit ondertekenen om de inhoud te bevestigen.

Vastlegging van de wedstrijd uitslag wordt gedaan in overeenstemming met paragraaf 4: Tellen.

3. Bijzondere opmerkingen

- Als de hoofdscheidsrechter niet beschikbaar is wordt hij vervangen door de vervangende hoofdscheidsrechter;
- In het geval er geen hoofdscheidsrechter bij het toernooi aanwezig is, neemt de wedstrijdleiding zijn rol over. De wedstrijdleiding zal dit over het algemeen niet op het veld doen, maar vanuit zijn werkplek;
- Scheidsrechters moeten bekend zijn met het Nevobo Officiële Wedstrijd Protocol.

4. Tellen

- De hoofdscheidsrechter is in scenario 1 en 2 verantwoordelijk voor het verifiëren van de officiële wedstrijd uitslag en mag eventuele opmerkingen vastleggen in het opmerkingen vak van het wedstrijdformulier;
- Na afloop van de wedstrijd moet de 1e scheidsrechter controleren of alle relevante informatie, zoals aangegeven in dit protocol en zoals getoond in de voorbeelden van de “Instructie invullen wedstrijdformulier“, in het opmerkingen vak van het wedstrijdformulier

is opgenomen. Als de hoofdscheidsrechter na afloop van de wedstrijd niet aanwezig is bij het veld, moet de 1e scheidsrechter diens handtekening verkrijgen voordat het wedstrijdformulier wordt ingeleverd bij de wedstrijdleiding, echter zonder dat de uitslagverwerking vertraagd wordt.

Ball Mark Protocol en Ball Mark Protocol Challenge

Het doel van dit protocol is om scheidsrechters te voorzien van een gestandaardiseerde en snelle methode om met de situatie om te gaan waarin een Balafdruk Protocol wordt gestart. De officials moeten goed opletten dat het proces transparant en niet langdurig is en dat het resultaat resoluut en goed gecommuniceerd wordt, waarbij de wedstrijd zo snel mogelijk hervat wordt.

Dit protocol zal door de 1e scheidsrechter toegepast worden met behulp van overige officials voor zover ze aanwezig zijn bij de wedstrijd. Het protocol dient secuur doch snel uitgevoerd te worden zodat het spel zo snel mogelijk hervat kan worden. Het protocol kent de volgende componenten:

1. Teams hebben het recht om een Ball Mark Protocol (BMP) aan te vragen aan het eind van de rally wanneer zij de beslissing van de scheidsrechters met betrekking tot in/uit ten opzichte van de zij- en achterlijnen willen challengen.
2. Teams hebben het recht nog een BMP aan te vragen als hun challenge succesvol was, met een limiet van twee onsuccesvolle BMP-challenges per set.
3. Een BMP-challenge mag door beide spelers van beide teams worden aangevraagd. De spelers hebben 5 seconden na het einde van de rally om BMP aan te vragen. Echter, als een team al van speelveld gewisseld is, mogen zij geen BMP meer aanvragen.
4. De speler verzoekt tot een BMP-challenge door met de vingers de letter C te tonen aan de 1e scheidsrechter. Spelers mogen de BMP-challenge aanvragen vanuit elke positie in het speelveld.
5. BMP-challenges voor situaties waarbij de ball mark geen uitsluitsel zal geven (bijvoorbeeld als de scheidsrechter oordeelt dat de bal de lijn heeft geraakt) worden afgewezen.
6. Bovenstaande situatie zal beschouwd worden als ‘illegaal BMP verzoek’ en worden afgewezen. De 1e scheidsrechter zal:
    - De speler informeren over zijn beslissing;
    - Het teken maken voor illegaal BMP verzoek (een X met de vingers; gelijk aan onjuist verzoek).
7. BMP gaat voor ten opzichte van andere acties, zoals time-out aanvragen, op welke de uitslag van de BMP invloed kan hebben.
8. Bij een geldige aanvraag van een BMP zal de 1e scheidsrechter onmiddellijk:
    - Fluiten en het signaal geven van Ball Mark Protocol Challenge zodat iedereen weet wat er gebeurt;
    - De 1e scheidsrechter komt van de scheidsrechtersstoel af en vraagt de relevante lijnrechter(s) naar de plaats van de balafdruk te komen;
    - Daarnaast moet de 1e scheidsrechter de spelers van het team aan de kant van de balafdruk manen om bij de balafdruk weg te gaan. Dit is extreem belangrijk om beide teams tijdens het proces gelijkwaardig en eerlijk te behandelen;
    - Controleren van de balafdruk (in of uit):
        - Zodra het gebied rond de balafdruk vrij is van spelers en de eventuele relevante lijnrechter(s) aanwezig zijn, vraagt de 1e scheidsrechter de lijnrechter(s) wat er waargenomen is;

- Als eerste moet worden vastgesteld of de bal de lijn geraakt heeft. Dit is ook het geval als de lijn rechtop staat of vrij van het zand ligt en geraakt is door de bal;
- Het is belangrijk dat de lijnrechter(s) in staat worden gesteld om:
    - De plaats van de balafdruk aan te geven (zonder deze aan te raken);
    - Mondeling uit te leggen wat zij gezien hebben met inbegrip van het moment waarop de bal het zand raakt en mogelijke daaropvolgende acties.

- De 1e scheidsrechter moet zeker zijn van de informatie die hij van de lijnrechter heeft ontvangen. Een goede techniek is om de opeenvolging van acties uit te laten leggen zoals deze hebben plaatsgevonden;
- Zodra de 1e scheidsrechter ervan overtuigd is dat hij alle beschikbare informatie heeft ontvangen en hij in staat is om een beslissing te nemen moet hij snel naar de scheidsrechtersstoel terugkeren en de tekens geven die bij zijn definitieve beslissing over de balafdruk horen (aangeven wie er nu gaat serveren) en indien van toepassing zal hij spelers die onder het net zijn doorgestapt bestraffen. Er zijn GEEN verdere vertragingen toegestaan en spelers worden aangespoord om onmiddellijk verder te spelen;
- De 2e scheidsrechter gaat staan aan de kant van het team dat de rally verloren heeft nadat de 1e scheidsrechter een beslissing heeft genomen.
- **Indien van toepassing zal de 1e scheidsrechter, gedurende het geven van de tekens, een mondelinge toelichting geven aan het publiek over de uitkomst van het Balafdruk Protocol;**

9. **Na de beslissing wordt de wedstrijd hervat, met de stand aangepast naar de beslissing.**
10. **Bij een BMP-challenge zal de 2e scheidsrechter:**
    - Zich dicht bij het net positioneren om, door middel van zijn houding of een mondelinge waarschuwing, het team aan de overzijde te ontmoedigen onder het net door te komen;
    - Oogcontact houden met de 1e scheidsrechter gedurende het gehele proces en waar nodig de 1e scheidsrechter ondersteunen bij het nemen van een beslissing;
    - **De 2e scheidsrechter moet erop toezien dat de teller de uitkomst van het protocol juist registreert. De wedstrijd mag niet worden hervat totdat de teller aangeeft dat hij klaar is.**
11. **Gevolgen van een succesvol/onsuccesvol verzoek:**
    - Een tweede onsuccesvol verzoek van een team in dezelfde set leidt ertoe dat het team geen BMP-challenges mag aanvragen in diezelfde set;
    - Na een tweede onsuccesvol verzoek zal de 2e scheidsrechter de aanvoerder informeren dat verzoeken tot een BMP niet meer mogelijk zijn;
12. **Onder uitzonderlijke omstandigheden heeft de 1e scheidsrechter het recht een BMP te starten wanneer hij onzeker is over zijn besluit in een rally. In dit geval zal hij:**
    - De rally stoppen middels een fluitsignaal;
    - Via een fluitsignaal en het BMPC-teken aangeven dat hij een BMP zal uitvoeren;

- Gevolgd door het onmiddellijk verifiëren van de ball mark;
- Gevolgd door het snel terugkeren naar zijn positie en aangeven van de beslissing.

13. Het is mogelijk dat een team afziet van een BMP-challenge voordat het proces gestart is of nog in de beginfase is. Dit mag echter niet leiden tot vertraging van het spel en zal anders als zodanig beoordeeld worden.
14. Een team mag slechts één BMP-challenge aanvragen in hetzelfde dode spelmoment.
15. De spelers mogen niet bewust/expres de ball mark verhullen/bewerken/etc. De 1e scheidsrechter zal dit naar verhouding bestraffen.
16. In situaties waarbij de ball mark gewijzigd is door natuurlijke gevolgen of beïnvloeding van een speler, blijft de oorspronkelijke beslissing van de scheidsrechter staan. Uitzondering is wanneer het winnende team bewust de mark wijzigt: in dat geval wordt de rally overgespeeld. Hoewel de uitslag dan niet in het voordeel van het aanvragende team is, houdt zij wel het aantal beschikbare verzoeken.
17. Het resultaat van het BMP, na gecommuniceerd te zijn door de 1e scheidsrechter, is definitief en kan niet op geprotesteerd worden.

Medische blessure protocol

Niveau A: Deze procedure is te gebruiken bij regel 17.1 van de Officiële Spelregels Beachvolleybal. Afhankelijk van het niveau en toernooi wordt de wedstrijd gefloten door een of twee scheidsrechters en is er al dan niet medische assistentie aanwezig. In deze procedure zijn dan ook alleen die stappen van toepassing voor zover de genoemde personen aanwezig zijn.

Niveau B, C en D: Dit protocol is niet van toepassing op wedstrijden op niveau B, C en D. Dit komt doordat bij deze competities slechts in uitzonderlijke gevallen de benodigde medische voorzieningen aanwezig zijn. Dit neemt echter niet weg dat een speler conform regel 17.1 wel recht heeft op een periode van maximaal 5 minuten om te herstellen van een blessure. Indien een hoofdscheidsrechter aanwezig is op het toernooi, is hij gerechtigd deze periode te verlengen. Hij kan hier bijvoorbeeld toe beslissen als de wel aanwezige voorzieningen zich op grote afstand van het speelveld bevinden.

1. Overzicht

Conform regel 17.1 heeft een speler in een wedstrijd recht op een periode van maximaal 5 minuten om te herstellen van een blessure. Hierbij worden twee situaties onderscheiden:

- Medische Time-out (MTO) voor alle incidenten met bloed;
- Herstel Interruptie Time-out (HIT) voor alle overige incidenten.

Als er officieel medisch personeel en/of een hoofdscheidsrechter aanwezig is op het toernooi dan moeten deze altijd naar het veld geroepen worden zodat zij toezicht kunnen houden op de situatie. Bij wedstrijden waar geen 2^{e} scheidsrechter aanwezig is neemt de 1^{e} scheidsrechter diens taken voor zijn rekening. Hij dient wel te allen tijde bij het veld te blijven, meegaan met een speler naar toilet of medische post is dus niet de bedoeling. Indien nodig kan hij anderen inschakelen om medische assistentie en/of hoofdscheidsrechter te laten halen. Ook de overige spelers in de wedstrijd blijven te allen tijde bij het veld.

Zodra de herstelperiode is afgelopen moet de wedstrijd hervat worden of wordt het betreffende team onvolledig verklaard.
Medische ondersteuning mag ten alle tijden verleend worden gedurende reguliere spelonderbrekingen (time-outs, technische time-outs, set intervallen) mits het spel daardoor niet vertraagd wordt.

Een speler kan gedurende een wedstrijd zowel een of meerdere MTO's hebben als één HIT.

2. Incidenten met bloed – Medische Time-Out (MTO)

- De veiligheid van alle partijen staat voorop. Daarom moeten blessures met bloed direct en zonder vertraging behandeld worden, ongeacht of deze ontdekt zijn door de speler of scheidsrechter;
- Als het een kleine blessure is en deze eenvoudig gestopt kan worden met slechts een minimale vertraging voor de wedstrijd, wordt dit niet gezien als een medische time-out;

- Voor een meer significante bloeding is medische behandeling noodzakelijk. Hiervoor wordt de procedure gevolgd zoals hieronder beschreven en wordt een medische time-out toegekend;
- De scheidsrechters moeten alle wedstrijdballen controleren. Ballen met bloedvlekken moeten vervangen worden en vervolgens worden schoongemaakt en gedesinfecteerd. Bloed op overige spelmiddelen moet ook schoongemaakt en gedesinfecteerd worden.
- Situaties met bloed moeten ten alle tijden verholpen worden. Er zit dan ook geen limiet op het aantal MTO's per speler per wedstrijd.

3. Herstel Interruptie Time-out (HIT)

Een HIT is van toepassing op:

- Blessures en incidenten zonder bloed;
- Benodigd herstel ten gevolge van hevige weersomstandigheden;
- Gebruik van het toilet.

3a. Algemeen

- Zodra een speler geblesseerd raakt moet de 2e scheidsrechter onmiddellijk naar de speler toe gaan om de aard en omvang van de blessure vast te stellen;
- De 2e scheidsrechter moet de speler vragen:
    1. "Kun je verder spelen of heb je een medische time-out nodig?";
    2. Indien medische assistentie aanwezig is: "Heb je medische assistentie nodig?" en "de officiële of je eigen?";
- Indien mogelijk moet de wedstrijd zonder vertraging hervat worden. Dit gebeurt als een speler een hele korte periode (max. 15 seconden) nodig heeft om zijn positie weer in te nemen. Hiervoor wordt geen medische time-out toegekend;
- In geval van een HIT dient een team eerst de eigen standaard time-out te gebruiken voordat de HIT gestart kan worden;
- Een speler kan maar één HIT per wedstrijd gebruiken.

3b. Hoe te handelen op moment van blessure

- Zodra een speler geblesseerd raakt moet de 2e scheidsrechter onmiddellijk naar de speler toe gaan om de aard en omvang van de blessure vast te stellen;
- De 2e scheidsrechter moet de speler vragen:
    1. "Kun je verder spelen of heb je een medische time-out nodig?";
    2. Indien medische assistentie aanwezig is: "Heb je medische assistentie nodig?" en "de officiële of je eigen?";
- Indien mogelijk moet de wedstrijd zonder vertraging hervat worden. Dit gebeurt als een speler een hele korte periode (max. 15 seconden) nodig heeft om zijn positie weer in te nemen. Hiervoor wordt geen medische time-out toegekend;

4. Protocol gedurende een MTO of HIT

- De 1e scheidsrechter start het protocol;
- Als de speler om de officiële medische assistentie vraagt moet de 2e scheidsrechter deze naar het veld (laten) roepen, het eigen medische personeel van het team op het veld toelaten en een aantal mensen informeren. Als eerste de teller om de tijd waarop de speler om medische behandeling vroeg te noteren en uren, minuten en seconden. Vervolgens de 1e scheidsrechter om van zijn stoel af te komen en toezicht te houden op het medisch blessure protocol en tenslotte de hoofdscheidsrechter;
- Het is wenselijk dat de 2e scheidsrechter actief naar bovenstaande personen gaat zoeken waarbij de 1e scheidsrechter op het veld blijft om de behandeling te overzien;
- Het is toegestaan dat de speler in een stabiele en vaste positie op het veld blijft (bv bij rugblessures of –letsel). De speler mag ook vrij over het speelveld of vrije zone bewegen of naar zijn spelersruimte gaan;
- Daarnaast mag een speler ook op verzoek van het officiële medische personeel het veld verlaten om daarbuiten behandeld te worden als dit niet op het veld kan gebeuren (bijv. bij hechting van een wond). De speler wordt hierbij begeleidt door de 2e scheidsrechter (of reserve scheidsrechter, bij afwezigheid van een 2e scheidsrechter gaat de hoofdscheidsrechter mee);
- De timing van de maximaal toegestane hersteltijd start zodra het juiste officiële medische personeel op het veld arriveert. Als er geen officieel medische personeel aanwezig is of als de speler door zijn eigen medische begeleiding behandeld wil worden, start de timing van de maximaal toegestane hersteltijd zodra de hersteltijd door de scheidsrechter wordt toegestaan. Dit betekent dat:
    1. Er twee tijden op het wedstrijdformulier worden genoteerd als de speler door zijn eigen medische begeleiding behandeld wil worden of als er geen officieel medisch personeel aanwezig is.
        a) Tijd van aanvraag bij de 2e scheidsrechter
        b) Tijd waarop wedstrijd hervat is
    2. Er drie tijden op het wedstrijdformulier worden genoteerd als de speler door het officiële medische personeel behandeld wil worden.
        a) Tijd van aanvraag bij de 2e scheidsrechter
        b) Tijd waarop het officiële medische personeel op het veld arriveert
        c) Tijd waarop wedstrijd hervat is
- De scheidsrechters zien actief toe op de acties van de speler om terug te keren op het veld binnen de toegestane herstelperiode;
- De partner van de geblesseerde speler en de tegenstanders moeten op het speelveld of in de vrije zone blijven of naar hun spelersruimte gaan. Spelers mogen tijdens deze periode wedstrijdballen gebruiken;
- Andere spelers hebben geen recht op medische behandeling tijdens een MTO/HIT, ook niet van het eigen medisch personeel;
- Tijdens de herstelperiode moet de 2e scheidsrechter controleren dat alle tijden en overige details juist op het wedstrijdformulier zijn genoteerd. Bij het beëindigen van het medisch

blessure protocol moet de 2e scheidsrechter erop toezien dat dit juist op het wedstrijdformulier wordt genoteerd;
- Spelers moeten geïnformeerd worden over de verstreken tijd van de medische time-out;
- Het is van belang dat alle details: spelers naam, team, nummer, set, tijden, stand en speler aan service op het wedstrijdformulier genoteerd worden. Deze kunnen op een later moment van belang zijn, bijvoorbeeld bij een protest of als zich een 2e blessure voordoet. Een speler kan maar één keer per wedstrijd een herstelperiode gebruiken;
- Zodra de behandeling is afgerond of als geen behandeling mogelijk is moet de wedstrijd direct vervolgd worden of het team wordt incompleet verklaard;
- De herstelperiode wordt niet verder verlengd als het officiële medische personeel aangeeft dat de behandeling is beëindigd of als er geen behandeling mogelijk is;
- Het besluit of een speler medisch fit is om de wedstrijd te vervolgen, ligt volledig bij de speler. Zelfs als het officiële medisch personeel de speler adviseert om niet verder te spelen ligt de finale beslissing hierover bij de speler zelf. In uitzonderlijke gevallen kan de toernooiarts de terugkeer van een speler tegenhouden;
- Als een speler tegen het advies van het officiële medische personeel in toch de wedstrijd wil vervolgen, moet de 1e scheidsrechter dit expliciet op de achterzijde van het wedstrijdformulier noteren. De handtekening na afloop van de wedstrijd door de betreffende aanvoerder zal deze opmerking bekrachtigen;
- Aan het einde van de herstelperiode, fluit de tweede scheidrechter en vraagt de spelers hun positie weer in te nemen. De teams mogen nog niet gebruikte time-outs aanvragen, maar moeten na afloop daarvan de wedstrijd hervatten. Als de speler op dit moment niet in staat is om verder te spelen, wordt de set/wedstrijd afgesloten conform spelregel 17.1.

5. Gebruik van het toilet door spelers

- Wanneer een speler toestemming vraagt om naar het toilet te gaan, moet hij eraan herinnerd worden dat een herstel interruptie time-out toegekend zal worden zodra de gebruikte tijd de beschikbare tijd voor aanvang van de wedstrijd of van de duur van de reguliere wedstrijd interval (time-out, technische time-out, interval tussen sets, 12 seconden tussen rally's) overschrijdt;
- Indien aanwezig begeleidt de 2e scheidsrechter terwijl de 1e scheidsrechter toezicht houdt op het veld. Indien er maar één scheidsrechter aanwezig is gaat de speler zonder toezicht naar het toilet. De speler moet binnen de 5 minuten van de medische time-out terug zijn, anders wordt het team onvolledig verklaard.

6. Aanvullende opmerkingen

- Wees je als scheidsrechter bewust van het aanwezige medische personeel: "zijn ze er?" en "waar vind ik ze?";
- Als een speler om medische behandeling vraagt mag het eigen medisch personeel het veld betreden. Als het eigen medisch personeel de blessure weet te verhelpen voordat het officiële medisch personeel op het veld arriveert en de speler verklaart dat hij klaar is om verder te spelen, hoeft de scheidsrechter niet te wachten op het officiële medisch personeel. Er wordt wel een medische time-out toegekend;

- Medische behandeling mag worden verleend tijdens reguliere spelonderbrekingen (TO, TTO, intervallen) zonder de wedstrijd te vertragen;
- Alle tijdstippen moeten genoteerd worden in uren, minuten en seconden;
- Na afloop van de wedstrijd moet de 1e scheidsrechter controleren of alle relevante informatie zoals aangegeven in dit protocol en waarvan een voorbeeld is getoond bij de Nevobo “Instructie invullen wedstrijdformulier”, is genoteerd in het opmerkingen vak van het wedstrijdformulier;
- Als de hoofdscheidsrechter na afloop van de wedstrijd niet aanwezig is bij het veld moet de 1e scheidsrechter zijn handtekening bemachtigen voordat het formulier wordt ingeleverd bij de wedstrijdleiding zonder daarbij vertragingen in de verwerking van de uitslag te veroorzaken.

Protest protocol

Niveau A en B: Deze procedure is te gebruiken bij regel 5.1.2.1 en 5.1.3.2 van de Officiële Spelregels Beachvolleybal en van toepassing op alle door de Nevobo georganiseerde competities waarbij een aangewezen scheidsrechters zijn. Op de niveaus zonder officiële, door de Nevobo aangewezen, scheidsrechters is geen protest mogelijk. Protesten worden beoordeeld door een jury bestaande uit de hoofdscheidsrechter en de wedstrijdleider. In deze jury heeft de hoofdscheidsrechter een bepalende stem voor de uitspraak over een protest als het protest interpretatie of toepassing van de spelregels en/of fouten bij de puntentelling betreffen en de wedstrijdleider als het een technisch aspect van de wedstrijdomstandigheden betreft.

1. Overzicht en doel van het protest protocol
   - Het Protest Protocol vertegenwoordigt in een serie eenvoudige, logische en heldere gestructureerde stappen de formele procedure van de Nevobo hoe om te gaan met problemen die zich voor kunnen doen voor, tijdens en na een wedstrijd inzake de toepassing van de officiële spelregels;
   - Het doel van het Protest Protocol is het vaststellen c.q. herstellen van de wedstrijdsituatie met een minimale impact op het verloop van de wedstrijd en het zo snel mogelijk hervatten van de wedstrijd.

2. Acties van de 1e scheidsrechter voor aanvang van het Protest Protocol
   - Voordat het Protest Protocol kan aanvangen, moet de 1e scheidsrechter zich ervan verzekeren dat hij alles eraan gedaan heeft om het Protest Protocol te voorkomen. Dit houdt in ieder geval onderstaande stappen in:
     1. Duidelijk aan de spelers communiceren wat de aard van de fout c.q. de basis van zijn beslissing is en waar nodig de tekens herhalen;
     2. Overleggen met alle relevante officials die van toepassing zijn op de toepassing c.q. interpretatie van de spelregel(s);
     3. Bevestiging vragen aan de speler dat hij formeel wil protesteren.
     4. Vaststellen of het protest voldoet aan één of meer van de volgende criteria en daarmee legitiem is:
        - De scheidsrechter heeft een spelregel/richtlijn verkeerd geïnterpreteerd, verkeerd toegepast of heeft niet de juiste gevolgen aan zijn beslissing verbonden;
        - Er is een fout bij het tellen (service volgorde of stand);
        - Een technisch aspect van de wedstrijd omstandigheden (weer, licht, etc.);
   - Het is onjuist:
     1. de jury niet naar het veld te laten komen zodra een aanvoerder bevestigd heeft formeel te protesteren en dit voldoet aan de criteria voor een legitiem protest;
     2. de mogelijke uitkomst van het protest aan de speler melden;
     3. om een protest te accepteren dat gaat over spelacties of wangedrag, tenzij er geappelleerd wordt tegen een mogelijke verkeerde interpretatie van de spelregels.

3. Protest Protocol Procedure

3.1 Protocol voor het aanvangen van een Protest op het moment van initiatie door een aanvoerder

- Een protest mag alleen worden aangevraagd door de aanvoerder;
- Het Protest Protocol vangt aan, in aansluiting op de onder punt 2 vermelde voorwaarden, op het moment dat de aanvoerder formeel aangeeft te willen protesteren, met het fluitsignaal van de 1e scheidsrechter waarmee hij aangeeft dat de jury het veld moet betreden;
- Het Protest Protocol begint (zowel voor, als tijdens de wedstrijd) met de volgende stappen voor de jury:
    1. Initiële bepaling van de aard van het protest;
    2. Besluit om al dan niet verder te gaan met het protocol op basis van de geldigheid van het protest; (legitiem en correct proces)
    3. Verzamelen van verdere informatie en bewijs dat van toepassing is op het protest;

3.2 Wie beoordeelt het protest?

- Het Protest Protocol wordt op het moment van initiatie uitgevoerd door de jury bestaande uit hoofdscheidsrechter en wedstrijdleider waarbij zij moeten voorkomen dat de potentiële gang van zaken beïnvloed wordt voordat het Protest Protocol is gestart;
- Als de hoofdscheidsrechter niet beschikbaar is of als de hoofdscheidsrechter betrokken is bij het protest (bv hij is één van de scheidsrechters) neemt de vervangende hoofdscheidsrechter zijn plaats in, in de jury;
- De jury:
    - mag bij het beoordelen van de geldigheid van een protest geassisteerd worden door een andere Nevobo official;
    - mag geen relatie (familiair, privé, zakelijk, of anderszins) hebben met één van de betrokkenen of enige andere vorm van belangenverstrengeling hebben bij de mogelijke uitkomst (behalve in uitzonderlijke situaties). In dit geval wordt het protest protocol uitgevoerd met de vervangende hoofdscheidsrechter in de jury;
- Personen die informatie bijdragen aan het Protest Protocol hebben geen recht om een besluit te nemen over de geldigheid of uitkomst van het protest;
- De hoofdscheidsrechter en wedstrijdleider moeten zorgen voor een maximale beschikbaarheid tijdens de competities voor Protest Protocollen.

3.3 Het proces van het Protest Protocol

- Op het moment van initiatie dienen de spelers direct naar hun respectievelijke spelersruimte te gaan;
- De vervolgacties van de jury zijn achtereenvolgens:
    - spreekt met de 1e scheidsrechter om de aard van het protest te achterhalen.
    - vraagt vervolgens bij de aanvoerder(s) naar de grond van het protest;
    - achterhaalt, indien noodzakelijk, eventuele onduidelijkheden zo snel mogelijk met de 1e scheidsrechter;

- wint additionele informatie c.q. bewijs in van andere betrokkenen die van invloed kan zijn op de uitkomst:
  - bij voorkeur individueel, maar kan zo nodig collectief worden ingewonnen;
  - wordt normaliter gedaan rond de scheidsrechters stoel of bij de tellerstafel;
  - waarbij de spelers niet fysiek aanwezig mogen zijn bij de ondervraging van de 1e scheidsrechter of andere partijen.
- het raadplegen van derden indien dit van belang is voor de besluitvorming;

- Dit Protest protocol wordt, waar mogelijk, uitgevoerd in de werktaal van de Nevobo: Nederlands;
- Tijdens het Protest Protocol mogen spelers, na een initiële organisatorische onderbreking:
  - Het speelveld gebruiken, maar niet de vrije zone verlaten;
  - Wedstrijdballen gebruiken;
  - De zijde van het veld gebruiken waar zij op dat moment spelen of beide zijden van het veld gebruiken als alle spelers het hiermee eens zijn.

3.4 Uitkomst van het Protest Protocol

- Het besluit over de uitkomst van het Protest Protocol moet gebaseerd zijn op:
  - Strikte interpretatie van de criteria voor het evalueren van een protest;
  - De aanname dat de beslissing van de wedstrijdofficials correct is, met name de finale beslissing van de 1e scheidsrechter;
  - De feiten zoals vastgesteld door de ondervraging van alle bij het protest betrokken partijen, met name de observaties van de wedstrijd officials;
  - De vaststelling of het handelen van de officials correct is in relatie tot de spelregels;
  - Interpretatie van de geest van de spelregels wanneer een specifiek geval niet door de spelregels wordt afgehandeld.

3.5 Mogelijke gevolgen van een Protest Protocol

- Het protest wordt na uitvoering van het Protest Protocol door de jury afgewezen of toegewezen;
- Er bestaat geen mogelijkheid beroep aan te tekenen tegen het besluit van de jury.

3.6 Hervatting van de wedstrijd

- Nadat het besluit is genomen informeert de jury de betrokkenen over de uitkomst van het Protest in onderstaande vastgestelde volgorde:
  1. de 1e scheidsrechter;
  2. de overige wedstrijd officials;
  3. de aanvoerders van beide teams op het veld met een korte samenvatting;
  4. de teller;
  5. het publiek (dit kan inhouden dat het besluit via een aankondiging wordt meegedeeld);
  6. de media (televisie, radio, etc.);
- Als het protest is toegewezen moet alles gedaan worden om de wedstrijdsituatie (conform de aanwijzingen van de hoofdscheidsrechter) zo snel mogelijk te herstellen.

4. Hoe wordt een Protest Protocol vastgelegd op het wedstrijdformulier?

- Op het moment dat de jury het veld betreedt moet de teller genoeg wedstrijd gegevens noteren op het wedstrijdformulier (zoals vastgelegd in de Nevobo “Instructie invullen wedstrijdformulier”) om de wedstrijd op een later moment te hervatten vanaf dat punt in de wedstrijd;
- De teller mag geen inhoudelijke informatie over het protest op het wedstrijdformulier noteren;
- Als het protest is afgewezen respectievelijk is toegewezen, moeten de woorden “AFGEWEZEN” respectievelijk “TOEGEWEZEN” in het opmerkingen vak worden genoteerd;
- De hoofdscheidsrechter heeft het recht om, indien noodzakelijk, additionele informatie toe te voegen aan het opmerkingen vak;
- De 2^{e} scheidsrechter (indien aanwezig) is verantwoordelijk om het wedstrijdformulier te controleren voordat de wedstrijd hervat wordt;
- Na afloop van de wedstrijd moet de 1^{e} scheidsrechter controleren of alle benodigde informatie zoals vastgelegd in dit protocol volledig is ingevuld in het opmerkingen vak;
- De 1^{e} scheidsrechter dient na afloop van de wedstrijd ervoor zorg te dragen dat de handtekening van de hoofdscheidsrechter op het formulier wordt vermeld voordat dit wordt ingeleverd bij de wedstrijdleiding zonder daarbij vertragingen in de verwerking van de uitslag te veroorzaken.

5. Officiële Nevobo rapporten

- De hoofdscheidsrechter moet in samenspraak met de wedstrijdleider een kort verslag schrijven waarin de basis van het protest en het doorlopen proces worden uitgelegd;
- Het rapport van de hoofdscheidsrechter aan het hoofd arbitrage beachvolleybal moet indien van toepassing een overzicht bevatten van het aantal en het soort protesten, betrokkenen, de kernpunten en uitkomsten.

6. Bijzondere opmerkingen

Als de hoofdscheidsrechter niet beschikbaar is wordt hij vervangen door de vervangende of assistent hoofdscheidsrechter. De vervangende of assistent hoofdscheidsrechter dient ruggenspraak te houden met de hoofdscheidsrechter. Ingeval deze op dat moment zelf fluit kan hiervoor zijn eigen wedstrijd kort onderbroken worden.

Instructie wedstrijdformulier

Hoe moet het wedstrijdformulier ingevuld worden dat in de Nederlandse competitie gebruikt wordt?

Het Nederlandse wedstrijdformulier zoals dat normaal gesproken gebruikt wordt op niveau A en B is gebaseerd op het formulier zoals dat ook door de FIVB gebruikt wordt. Voor niveau C en lager kunnen andere formulieren worden gebruikt.

Het Nederlandse wedstrijdformulier ziet er als volgt uit:

Voorzijde

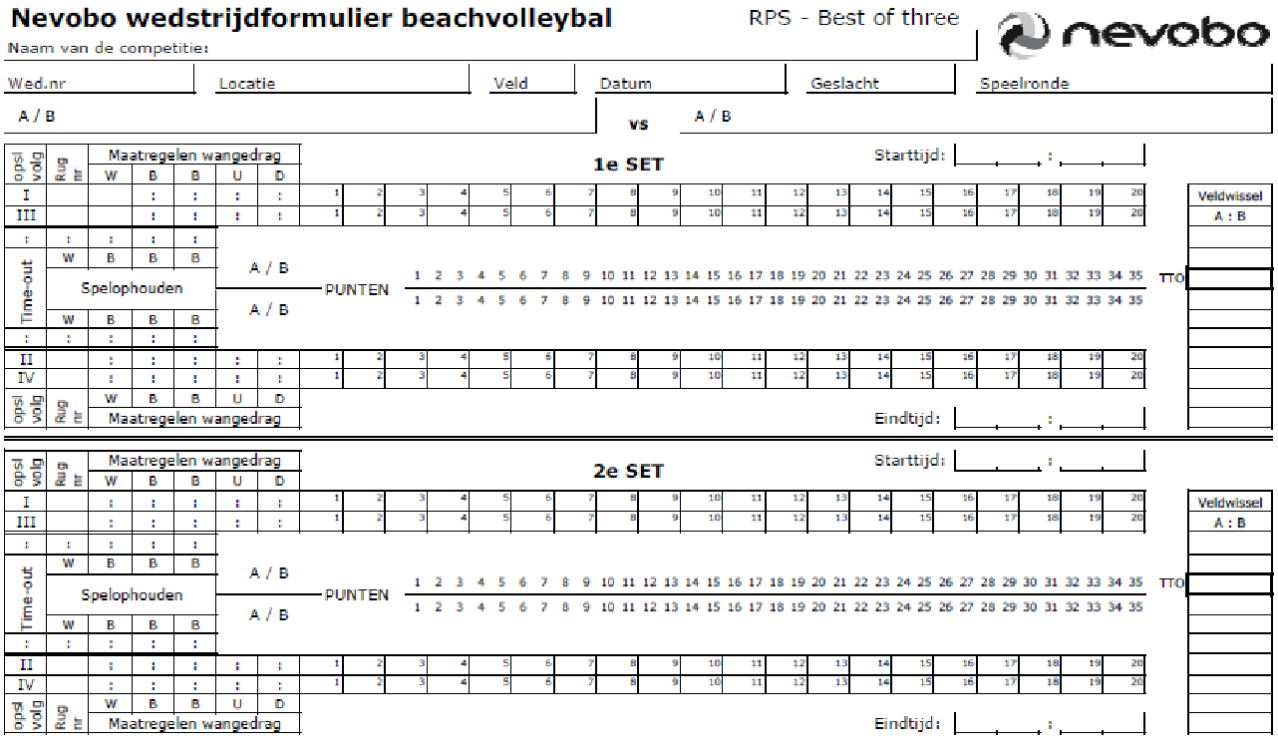

Nevobo wedstrijdformulier beachvolleybal RPS - Best of three

Naam van de competitie:

Wed.nr | Locatie | Veld | Datum | Geslacht | Speelronde

A / B vs A / B

1e SET Starttijd: :

opsl volg	Rug nr	Maatregelen wangedrag W	B	B	U	D	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Veldwissel A : B
I			:	:	:	:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
III			:	:	:	:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
:	:	:	:	:																							
Time-out	W	B	B	B	A / B																						
	Spelophouden					PUNTEN	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	TTO
	W	B	B	B	A / B		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
:	:	:	:	:																							
II		:	:	:	:	:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
IV		:	:	:	:	:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
opsl volg	Rug nr	W	B	B	U	D																					
		Maatregelen wangedrag																									

Eindtijd: :

2e SET Starttijd: :

opsl volg	Rug nr	Maatregelen wangedrag W	B	B	U	D	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Veldwissel A : B
I		:	:	:	:	:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
III		:	:	:	:	:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
:	:	:	:	:																							
Time-out	W	B	B	B	A / B																						
	Spelophouden					PUNTEN	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	TTO
	W	B	B	B	A / B		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
:	:	:	:	:																							
II		:	:	:	:	:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
IV		:	:	:	:	:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
opsl volg	Rug nr	W	B	B	U	D																					
		Maatregelen wangedrag																									

Eindtijd: :

Achterzijde

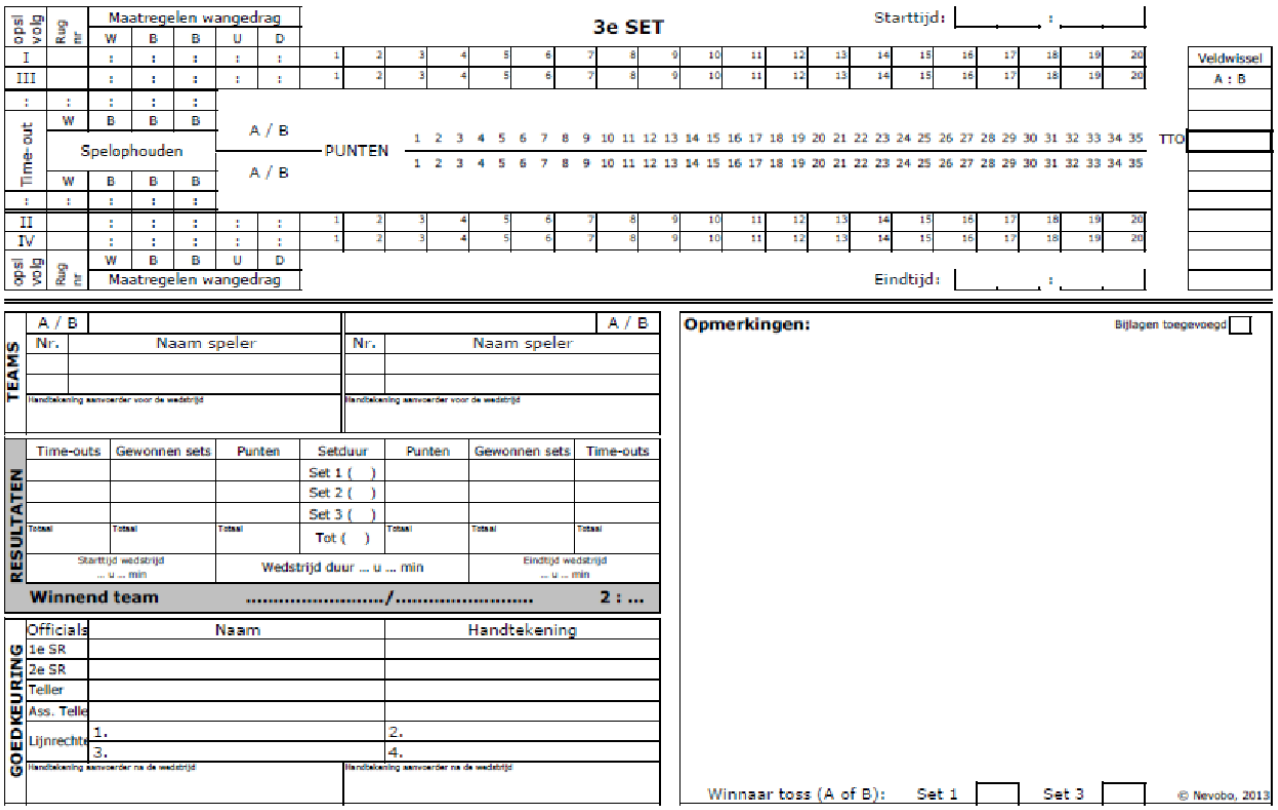

In deze instructie staan de aanwijzingen hoe en wanneer welke onderdelen van dit formulier ingevuld moeten worden. Dit invullen valt uiteen in een aantal blokken:

1. Voor de wedstrijd

Kop van het formulier aan de voorzijde

Dit deel van het formulier wordt normaal gesproken door de wedstrijdleiding al ingevuld, maar als scheidsrechter moet je dit wel controleren!

1.1 Naam van de competitie: bijv. Eredivisie 2017 – Arnhem;
1.2 Wedstrijdnummer: dit nummer (in normale cijfers) komt uit het wedstrijdschema;
1.3 Locatie: plaats van het toernooi (Bijv. Emmen);
1.4 Veldnummer (nummer 1, 2 etc. of CC voor center court);
1.5 Datum (dag/maand/jaar in formaat: 18/05/17);
1.6 Geslacht (M of V) (vakje aankruisen);
1.7 Speelronde: komt uit het wedstrijdschema: I, II, III voor resp. Ronde 1,2,3 etc. En Verliezer=13/9/etc. voor de verliezers ronden bij het dubbele eliminatie systeem, 1/2 Finale, Finale 1/2, Finale 3/4 voor resp. halve finales, finale en wedstrijd om 3de plaats;
1.8 Teamnamen: namens zoals ze in het wedstrijdschema voorkomen. A/B worden pas toegekend bij de toss;

In de TEAMS kolommen links midden op de achterzijde van het formulier

1.9 Spelersnamen conform het wedstrijdschema en identiek aan de namen zoals vermeld aan de voorzijde van het formulier (zie 1.8);

1.10 Kleur van de shirts: opschrijven tussen TEAMS en A/B (op het FIVB formulier komt hier de 3 letterige landcode te staan);

In de OFFICIALS kolommen linksonder op de achterzijde van het formulier

1.11 Naam, voorletters en eventuele tussenvoegsels van de 1e scheidsrechter;

1.12 Naam, voorletters en eventuele tussenvoegsels van de 2e scheidsrechter;

1.13 Naam, voorletters en eventuele tussenvoegsels van de teller;

1.14 Naam, voorletters en eventuele tussenvoegsels van de assistent teller;

1.15 Naam, voorletters en eventuele tussenvoegsels van de lijnrechters corresponderend met hun positie ten opzichte van de 1e scheidsrechter. Lijnrechter nr.1 staat rechts van de 1e scheidsrechter en vervolgens wordt tegen de klok in doorgeteld. Als er twee lijnrechters zijn dan worden posities 1 en 2 gebruikt.

2. Na de toss

Voor het begin van de wedstrijd moet op het formulier de volgende informatie ingevuld worden:

1.1 Direct na de toss

a) De nummers van de spelers gekoppeld aan de naam;
b) Een cirkeltje om het nummer van de aanvoerder;
c) Een asterisk bij de speler die begint met serveren in de eerste set;
d) Een handtekening van de aanvoerder.

2.2 Vervolgens deelt de 1e scheidsrechter aan de teller mee:

a) Welk team de toss gewonnen heeft;
b) Welk team eerst gaat serveren;
c) De kant waar beide teams gaan beginnen.

2.3 De teller kan nu op de benodigde 4 plaatsen de A of B in het cirkeltje plaatsen om de teams te kenmerken (in de kop van het formulier, boven aan de TEAMS kolommen). Team A begint altijd links van de teller en team B rechts. Let er met name op dat er geen verwisseling tussen de TEAMS en RESULTATEN kolommen optreedt, want dat kan tot verwarring leiden achteraf. De indicatie team A en team B blijft gedurende de gehele wedstrijd van toepassing op de betreffende teams.

2.4 Rechtsonder aan de achterzijde van het formulier kan nu met een A of B (in hoofdletters) aangegeven worden welk team de toss voor de eerste set gewonnen heeft.

2.5 Voor de eerste set kunnen nu de A en B voor de servicevolgorde ingevuld worden. In de eerste en derde set komt deze informatie direct na de toss en in de tweede set na consultatie van de teams door de scheidsrechter. Dit wisselt dus niet automatisch om!

2.6 Op basis van de asterisk kan de servicevolgorde van de spelers nu ook ingevuld worden. De speler bij wiens nummer door de aanvoerder de asterisk is gezet begint als eerste voor dat team. Dit geldt alleen voor de eerste set. De scheidsrechter vraagt bij de teams na voor de volgende sets wat de volgorde wordt. Van het eerst serverende team komt het nummer van de eerst serverende speler achter I te staan en de ander achter III. Voor het andere team wordt dit II resp. IV.

2.7 Als laatste moet in het vakje onder TEAM - PUNTEN de kleur van het team uniform vermeld worden om duidelijker te maken welke punten voor welk team zijn. De teams wisselen immers van kant en A en B zijn dan haast niet meer te achterhalen voor de teller.

3. Tijdens de wedstrijd

3.1 Aan het begin van iedere set moet de starttijd genoteerd worden in 24 uur notatie (bijv. 09:30 en 21:30). Dit is het feitelijke starttijdstip van de wedstrijd (dus niet automatisch 10 minuten na de vorige wedstrijd o.i.d.)

3.2 De teller controleert de servicevolgorde met de volgorde zoals die staat achter Romeinse cijfers I t/m IV links in de kolom servicevolgorde van de respectievelijke set.

3.3 De teller registreert de service van elke speler en houdt het resultaat van elke servicebeurt bij in de vakjes achter de spelers genummerd 1 t/m 21. De teller werkt de vakjes af volgens de servicevolgorde. Oftewel: eerst servicevolgorde (i.e. speler) I vakje 1, dan speler II vakje 1 enz. De teller handelt tijdens de set als volgt:

a) De eerste service van speler I wordt aangegeven door het kleine cijfer 1 in het vakje diagonaal van linksboven naar rechtsonder weg te strepen in de kolom van de betreffende serveerder. Op het moment dat dit team de service verliest wordt het totaal aantal punten dat door het betreffende team tot dan toe in de set is gescoord genoteerd in het vakje;

b) De teller gaat vervolgens naar de volgende serveerder (speler II, van het andere team dus!) en streept daar het kleine cijfer 1 weg (ook weer met een kort diagonaal streepje van linksboven naar rechtsonder). Ook daar wordt aan het einde van de servicebeurt het totaal aantal gescoorde punten dat door het betreffende team tot dan toe is gescoord genoteerd. Daarna speler III en IV. Pas als alle vier de spelers een servicebeurt gehad hebben gaat de teller naar de kolom met de kleine cijfers 2;

c) De TEAM PUNTEN lijst van 1 tot 44 wordt door de teller gebruikt om de gescoorde punten per team diagonaal af te strepen. De score zoals die in de servicevakjes genoteerd wordt is steeds het totaal aantal tot dan toe afgestreepte aantal punten voor dat betreffende team.

3.4 Gedurende de set loopt dit proces van scoren door totdat één van de volgende situaties zich voordoet:

a) De teller gaat zo verder (de servicevolgorde I, II, III, IV aanhoudende) tot aan het einde van de set. De eindtijd van de set wordt genoteerd in 24 uur notatie;

b) Als er een 20:20 gelijk stand bereikt is, wordt de set verder gespeeld totdat er een verschil van 2 punten behaald is door een van de teams (bijv. 20:22 of 46:48)
c) De PUNTEN die niet gebruikt zijn worden weggestreept door eerst een rechtopstaand streepje achter het laatste gescoorde punt te zetten en dan vervolgens de resterende punten met een lange rechte horizontale streep doorgehaald;
d) In de servicevakjes wordt de eindscore omcirkeld ook al is het betreffende team nog niet begonnen met serveren. Indien het ontvangende team namelijk de set wint wordt het laatste punt genoteerd in het vakje van de speler die zou gaan opslaan, maar dan zonder het cijfertje in het betreffende vakje weg te strepen (de speler serveert immers niet!);
e) De eindstand van de set volgens de servicevakjes moet uiteraard overeenstemmen met de PUNTEN streeplijst!

3.5 Tijdens de set noteert de teller de stand op het moment dat van speelzijde gewisseld wordt (bij veelvouden van 7 of 5 in de derde set). De stand van team A komt links en de stand van team B rechts. Aan het einde van de set worden de niet gebruikte vakjes voor de veldwissels met één groot diagonaal kruis (X) afgekruist. Mocht er gewisseld worden bij een stand die groter is dan een veelvoud van 7 (5 in de derde set) dan wordt de actuele stand ingevuld.

3.6 De technische time-outs moeten ook genoteerd worden. Deze komen alleen voor in de eerste twee sets en staan in de veldwissel kolom dik omlijnd aangegeven. Ook hier geldt: team A links en team B rechts.

3.7 Tussen de sets zit in principe 1 minuut. Echter, de feitelijke start- en eindtijden dienen genoteerd te worden. Dus niet standaard: de starttijd van de tweede set is de eindtijd van de eerste set plus 1 minuut, etc.

3.8 Derde en beslissende set

Na de toss voor de derde set noteert de teller:

a) Wie de toss gewonnen heeft rechts onder op de achterzijde van het formulier;
b) De servicevolgorde van de teams zoals doorgegeven door de scheidsrechter;

Het verloop van de set is verder vergelijkbaar aan de eerste twee sets, met als verschil:

a) De veldwissels worden uitgevoerd bij veelvouden van 5 punten;
b) De set eindigt als het eerste team 15 punten heeft behaald met een minimum van twee punten verschil;
c) Er is geen technische time-out in deze set;

3.9 Time outs

Onder het vakje servicevolgorde is een vakje voor het noteren van een time-out (niet de technische time-out! Die staat in de veldwissel kolom). Als een team hun time-out aanvraagt noteert de teller deze in het vakje behorende bij dat team. De score van het aanvragende team wordt links genoteerd en de score van het andere team rechts.

3.10 Waarschuwingen en sancties

Formele waarschuwingen

a) Formele waarschuwingen (voor misdragingen) moeten genoteerd worden in het waarschuwingsvakje W bij de betreffende speler in betreffende set;
b) De score moet genoteerd worden bij de speler die de waarschuwing gekregen heeft;
c) Links staat de score van het team dat de waarschuwing krijgt en recht de score van het andere team;
d) Na een formele waarschuwing of na een andere bestraffing voor wangedrag moet de teller alle waarschuwingsvakjes voor dat team in die set wegkruisen. Het team heeft namelijk het niveau bereikt waarop iedere misdraging en wangedrag bestraft wordt;
e) Bij aanvang van een eventuele volgende set moet de teller ook voor de nieuwe set de waarschuwingsvakjes van dat team doorkruisen. De waarschuwing telt namelijk voor het hele team en voor de hele wedstrijd;

Maatregelen bij wangedrag

a) Alle maatregelen moeten in de vakjes voor maatregelen bij wangedrag genoteerd worden voor de betreffende set;
b) De stand moet genoteerd worden in het vakje behorende bij de speler die de maatregel opgelegd krijgt. De maatregel bij wangedrag is namelijk persoonlijk;
c) De score van het bestrafte team wordt links vermeld en de score van het andere team rechts. Het gaat hierbij om de stand waarbij de maatregel werd opgelegd. Dus niet de stand *na* de maatregel!;
d) Een maatregel voor onbehoorlijk gedrag (een directe rode kaart dus) moet op het formulier omcirkeld worden zodat deze als zodanig herkend kan worden. De punten die door de tegenstander door een maatregel verkrijgt moeten omcirkeld worden in de PUNTEN lijst. Let op: als het serverende team een bestraffing krijgt opgelegd (rode kaart) dan gaat ook de service naar het andere team!

Maatregelen bij spelophouden

a) Alle maatregelen voor spelophouden moeten genoteerd worden in de vakjes die daarvoor per team en set zijn te vinden naast de time-out;
b) De score van het bestrafte team moet links genoteerd worden en de score van de tegenpartij rechts. De genoteerde stand is de stand waarbij de sanctie wordt opgelegd. Dus ook hier geldt: niet de stand van *na* de maatregel;
c) De punten die door de tegenstander door een maatregel verkrijgt moeten omcirkeld worden in de PUNTEN lijst. Let op: als het serverende een bestraffing krijgt opgelegd (rode kaart) dan gaat ook de service naar het andere team!;
d) Na een waarschuwing voor spelophouden is iedere volgende keer dat spelophouden geconstateerd wordt in de gehele wedstrijd een bestraffing wegens spelophouden;

e) Bij aanvang van een eventuele volgende set moet voor het team dat al een waarschuwing voor spelophouden gehad heeft in de voorgaande set(s) het vakje voor waarschuwing spelophouden doorgekruist worden. Een waarschuwing telt namelijk voor de gehele wedstrijd

4. Na de wedstrijd

4.1 Na afloop van de laatste set moet onmiddellijk begonnen worden met het invullen van het RESULTATEN vak. In de kolom Duur moet de duur van iedere set in minuten genoteerd worden. Dit is het verschil tussen de eindtijd en de starttijd voor iedere set. Daarna wordt de som van alle sets genoteerd in de corresponderende Totalen rij. Hier worden de minuten tussen de sets NIET meegenomen.

4.2 De totale duur van de wedstrijd is het verschil tussen de eindtijd van de laatste set en de starttijd van de eerste set in minuten. Dit wordt genoteerd in het vak Wedstrijdduur. Ook de starttijd en de eindtijd van de wedstrijd moeten hier genoteerd te worden. Deze tijden worden genoteerd in uren en minuten.

4.3 Als er oorzaken zijn waardoor de feitelijke speeltijd afwijkt van deze tijden dan moet bij de duur van de betreffende set(s) en het totaal een * geplaatst worden en moet hierover een opmerking geplaatst worden in het Opmerkingen vak.

4.4 In de kolom Punten moet voor ieder team het behaalde punten in de betreffende set genoteerd worden. In het vakje onderaan de kolom in de Totaal rij moet de som van de punten van alle sets voor dat team genoteerd worden.

4.5 In de kolom Gewonnen sets moet met een 1 het team aangemerkt worden dat die betreffende set gewonnen heeft en een 0 als het team betreffende set verloren heeft. In de Totaal rij onderaan de betreffende kolommen wordt opgeteld hoeveel sets ieder team gewonnen heeft.

4.6 In de kolom Time-outs moet aangegeven worden hoeveel time-outs het betreffende team per set gehad heeft. Dit is dus een 0 (geen ‘-‘) of een 1. In de Totaal rij wordt het totale aantal time-outs voor ieder team in de gehele wedstrijd genoteerd.

4.7 Op de regel Winnend team moet vervolgens

a) de namen van het winnende team, en
b) de set score (2:0 of 2:1)

4.8 De teller noteert (of staat met toestemming van de eerste scheidsrechter het noteren toe van) een protest rekening houdende met de Protest Protocol regeling. Zie ook 5. Het vak opmerkingen.

4.9 Als allerlaatste worden alle handtekeningen in het GOEDKEURING vak geplaatst in de navolgende volgorde:

a) de twee aanvoerders;
b) De teller;
c) De assistent teller;
d) De tweede scheidsrechter;
e) De eerste scheidsrechter.

4.10 Als om welke reden dan ook het formulier 20 minuten na afloop van de wedstrijd nog steeds niet is ondertekend, moet dit genoteerd worden in het Opmerkingen

vak. Dit moet vervolgens aan de wedstrijdleiding en hoofdscheidsrechter gemeld worden. De hoofdscheidsrechter tekent in deze situatie voor het missende team.

5. Het vak opmerkingen

5.1 Voor, tijdens en na de wedstrijd kan de teller gevraagd worden specifieke zaken te noteren in het Opmerkingen vak op de achterzijde van het formulier.

5.2 Er moet duidelijk aangegeven wat de aard van de opmerking is.

5.3 Voldoende details moeten genoteerd worden gerelateerd aan de opmerkingen (zoals: set, stand, team, speler nummer, tijd, enz.).

5.4 De opmerkingen moeten geparafeerd worden door de eerste scheidsrechter en indien nodig door de hoofdscheidsrechter.

5.5 In het Opmerkingen vak moet de teller de winnaars van de toss voor de eerste en evt. derde set noteren.

5.6 In het geval van maatregelen (bestraffing of hoger) door de scheidsrechter i.v.m. misbruik van spelmiddelen (bal, net, boarding e.d.) of beledigen van officials of ander personeel betrokken bij de wedstrijd (ballenkinderen), moet dit door de scheidsrechter duidelijk beschreven worden in overeenstemming met de “Implementatie richtlijnen van de tabel van maatregelen” zodat door de Nevobo opgetreden kan worden met sancties.

5.7 Als de overtreding wordt begaan na afloop van de wedstrijd gedurende de administratieve afhandeling van de wedstrijd wordt deze op dezelfde manier als 5.6. De speler moet hierover worden geïnformeerd.

5.8 Niveau A: In het geval van een **protest** moet het volgende genoteerd worden:
Tijd uu:mm:ss, set #, stand ##-##, speler # van team # serveert, team # vraagt om een protest protocol, jury is naar het veld gekomen en oordeelde het protest protocol als “UITKOMST”. Tijd uu:mm:ss, wedstrijd hervat. Totale duur uu:mm:ss. (voor stand geldt: serverende team eerst)
De mogelijke UITKOMST van het protest protocol is
a) AFGEWEZEN
b) TOEGEWEZEN
Na afloop van de wedstrijd moet ook te totale wedstrijdduurcorrectie genoteerd worden:
Totale wedstrijdduur aanpassen wegens protest protocol uu:mm:ss

5.9 In het geval van een **medische time-out** dient het volgende genoteerd te worden:
Tijd (uu:mm:ss), set#, stand ##-##, speler # van team # serveert, speler # van team # vraagt om medische assistentie. (voor stand geldt: serverende team eerst)
Tijd (uu:mm:ss), medische staf arriveert bij het veld (alleen indien relevant)
Tijd (uu:mm:ss), wedstrijd hervat. Totale duur uu:mm:ss
Na afloop van de wedstrijd moet ook de totale wedstrijdduurcorrectie genoteerd worden:
Totale wedstrijdduur aanpassen wegens medische time-out uu:mm:ss.

5.10 Indien **beide teams niet aanwezig** zijn bij de toss moet dit als volgt genoteerd worden:
Tijd (uu:mm:ss), beide teams en spelers niet aanwezig bij de toss.

5.11 Indien **een van de teams niet opkomt voor de wedstrijd**:
Team # geeft wedstrijd op i.v.m. niet opgekomen.

5.12 In geval van een **opgave van een team bij een blessure vooraf aan de wedstrijd**:
Team # geeft wedstrijd op in verband met een blessure van speler #, beide teams waren aanwezig. Het betreffende medische staflid is naar het veld gekomen en heeft de blessure bevestigd. Beide teams en spelers waren aanwezig.

5.13 In geval van een **opgave van een team bij een blessure tijdens de wedstrijd**:
Tijd (uu:mm:ss), set #, stand ##-##, speler # van team # serveert, team # geeft wedstrijd op i.v.m. blessure van speler #. De blessure is bevestigd door de officiële medische staf. (voor stand geldt: serverende team eerst).

5.14 Als in een set de PUNTEN of SERVICE vakjes volledig gebruikt zijn, moet de gehanteerde procedure in het Opmerkingen vak genoteerd worden (zie ook 6.2).

6. Speciale omstandigheden

6.1 In het geval van een opgave, niet opkomen of incompleet team moet het formulier afgemaakt worden om het wedstrijdresultaat vast te leggen. Dit houdt in:
invullen van alle onderdelen Voor de wedstrijd (1.1 – 1.15);
a) het wegstrepen van de benodigde PUNTEN in de betreffende rijen;
b) Het invullen van het RESULTATEN vak;
c) Het invullen van het Opmerkingen vak (zie 5.10 – 5.13);
Opm. 1: standaard wordt het complete team, team A, wint het de toss, en begint met serveren;
Opm. 2: als er nog geen servicevolgorde bekend is wordt standaard eerst 1 en dan 2 genoteerd.

6.2 Als de rij PUNTEN of de SERVICE vakjes volledig gebruikt zijn dient een tweede formulier gebruikt te worden om op door te tellen. Alle benodigde gegevens moeten op het tweede formulier over gebracht worden en dit moet duidelijk in het Opmerkingen vak vermeld worden en de scheidsrechters moeten dit bevestigen met een handtekening. Als alleen de PUNTEN rij op is, kan deze ook dubbel afgestreept worden (diagonaal de andere kant op). Deze procedure moet ook dan duidelijk in het vak Opmerkingen vermeld en ondertekend worden door de scheidsrechter. Alleen die gegevens die niet meer passen op het originele formulier komen op het reserve formulier. De wedstrijd wordt dus gecontinueerd op het originele formulier.

6.3 Alleen in het geval van bestraffingen (rode kaart) worden PUNTEN omcirkeld.

6.4 Een formele waarschuwing voor misdraging – geen straf dus – kan per team slechts eenmaal per wedstrijd gegeven worden (tenzij er al eerst een bestraffing van een van de spelers heeft plaatsgevonden, dan volgt er geen waarschuwing meer!) onafhankelijk van of het een individuele, dan wel team waarschuwing was.

6.5 Bestraffingen voor wangedrag zijn niet cumulatief van set tot set, ze gelden per set!

6.6 Maatregelen voor spelophouden zijn cumulatief voor de gehele wedstrijd, er kan dus per team slechts een waarschuwing voor spelophouden gegeven worden in een wedstrijd.

7. Verantwoordelijkheden van de scheidsrechters na de wedstrijd

7.1 Na afloop van de wedstrijd moet(en) de scheidsrechter(s) het hele formulier goed controleren en zorgen dat het formulier compleet is voordat hij het definitief afsluit met zijn handtekening.

Instructie veldinspectie

Bij aanvang van de toernooi dag moeten de velden gecontroleerd worden. Dit dient aan de hand van deze instructie uitgevoerd te worden.

1. Controle van de veldafmetingen

Elke keer als de afmetingen van een speelveld (Fig. 1) gecontroleerd moeten worden, moeten de volgende stappen in onderstaande volgorde uitgevoerd worden. Tenminste twee (2) personen zijn nodig om de controle uit te voeren en eventuele correcties dienen tijdens de controle procedure direct uitgevoerd te worden:

- Leg alle vier (4) de lijnen recht. Controleer meteen of de hoeken voldoende diep zijn ingegraven en er geen metalen pennen als borging voor de lijnen zijn gebruikt;
- Controleer of de zijbanden van het net (en de antennes) recht boven de respectievelijke zijlijnen hangen;
- Controleer de afstand tussen de antennes en tussen de zijlijnen;
- Bepaal de as van het veld door een lijn te trekken van het midden van de ene paal naar het midden van de andere paal;
- Markeer de kruising van deze denkbeeldige as met de buitenkant van de zijlijnen (maak gebruik van zichtbare markeringen om deze terug te kunnen vinden). Deze twee (2) punten zijn cruciaal voor de rest van de controle procedure, omdat ze vanaf nu de basis zijn om de lengte van alle lijnen en diagonalen te bepalen;
- Meet de betreffende zijlijn vanaf één van de twee basispunten. Het is niet nodig om deze direct aan te passen, maar onthoudt de informatie);
- Controleer nu de hele zijlijn. Als de totale lengte correct is, maar de lengte van de twee speelhelften is dat niet, hoeven alleen de hoeken verplaatst te worden. Als de totale lengte niet correct is, is direct te bepalen waar de aanpassing noodzakelijk is;
- Hetzelfde principe geldt voor de andere zijlijn;
- Controleer elk van de achterlijnen;
- Controleer elk van de vier (4) korte diagonalen;
- Het controleren van de lange diagonalen wordt alleen gedaan om moeilijke situaties op te lossen. Als alle korte diagonalen correct zijn, is het wiskundig onmogelijk dat de lange diagonalen niet correct zijn.

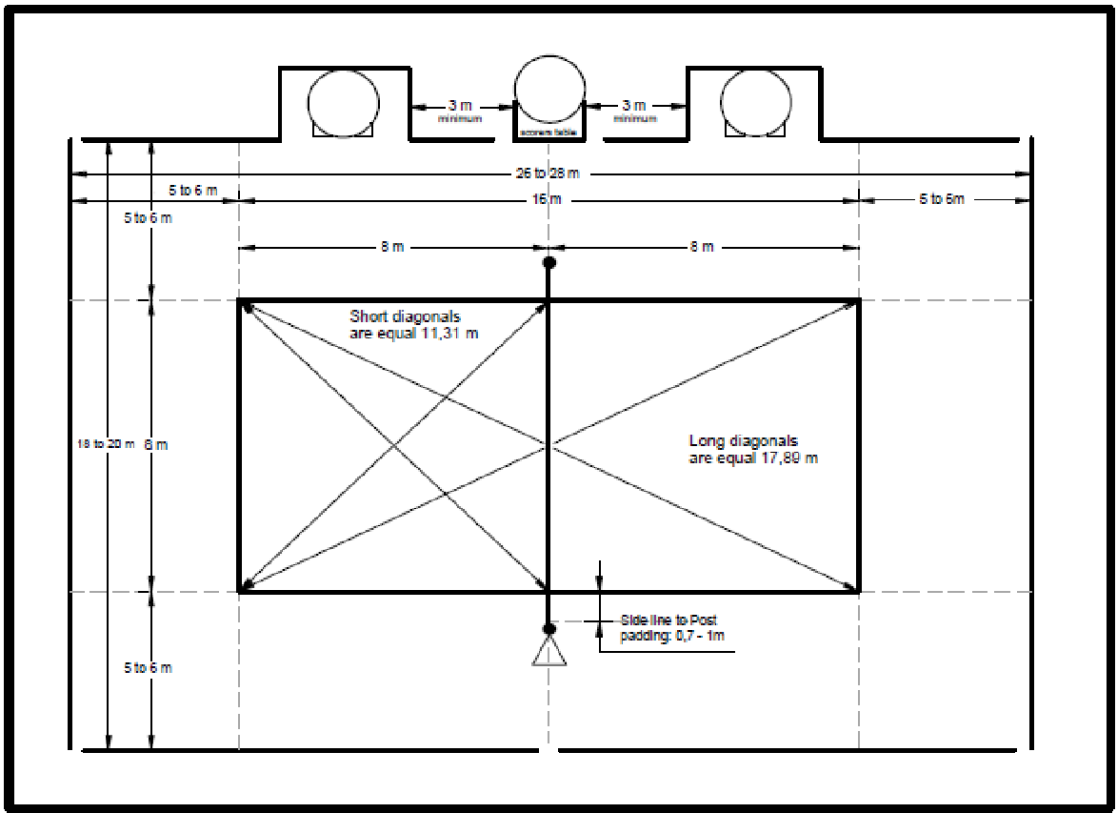

Figure 1 - veld layout

2. Controle veld algemeen

Na de controle van de afmetingen dient gekeken te worden of alle relevante hulpmiddelen voor het spelen van de wedstrijd aanwezig zijn en aan basisveiligheidseisen voldoen. Alle afwijkingen melden aan de hoofdscheidsrechter, deze zal vervolgens in overleg met de wedstrijdleiding bepalen of er maatregelen genomen moeten worden.

- Is speelruimte vrij van afval en gevaarlijke voorwerpen (glas e.d.)?;
- Zijn palen veilig (padding, geen spandraden)?;
- Is het net goed gespannen en hangt het op hoogte?;
- Zijn er antennes gemonteerd?;
- Is er een veilige stoel/bok voor de scheidsrechters?;
- Staat de eventuele boarding ver genoeg van het veld (> 3m)?;
- Staan de tellerstafel en stoelen ver genoeg van het veld (>3 m)?;
- Is er een telbord?;
- Zijn er bordjes met 1 en 2 voor de service volgorde?;
- Is er een hark in de buurt?;
- Is er een EHBO kitje bij het veld?

Implementatie richtlijn van de tabel van maatregelen

Het doel van deze richtlijn is om Nevobo officials een gestandaardiseerde methode te bieden bij de implementatie van de “tabel van maatregelen” die van toepassing is op de Nederlandse competities.

1. Algemeen

- Voor elke vorm van misbruik van spelmiddelen (bal, net, boarding e.d.) of beledigen van officials of ander personeel betrokken bij de wedstrijd (ballenkinderen), moet de scheidsrechter, in overeenstemming met de spelregels, beoordelen of een bestraffing noodzakelijk is. Hierbij dient gebruik gemaakt te worden van de onderstaande richtlijnen;
- Aan het einde van de wedstrijd moet de scheidsrechter duidelijk in het opmerkingen vak noteren wat de aard (type) van de overtreding is in overeenstemming met de omschrijving uit deze “Implementatie richtlijnen van de tabel van maatregelen”;
- Indien de overtreding na de wedstrijd en binnen de competitie ruimte plaatsvindt tijdens de administratieve afhandeling van de wedstrijd, geldt dezelfde procedure. De betreffende speler dient hierover geïnformeerd te worden;
- Elk ander type incident (bv buiten de competitie ruimte, na de administratieve afhandeling van de wedstrijd, etc.) moet direct mondeling bij de wedstrijdleiding gemeld worden. De wedstrijdleider is verantwoordelijk voor de afhandeling van deze incidenten. Om een mogelijk onderzoek te ondersteunen kan gevraagd worden om een schriftelijke verklaring.

2. Misbruik van spelmiddelen

In deze sectie wordt onderscheidt gemaakt tussen beschadiging en geen beschadiging, omdat dit een indicatie is van de tijd die nodig is om de situatie te herstellen.

Misbruik van ballen:

Aard van de overtreding (1): Hierbij gaat het om acties zoals de bal opzettelijk wegschoppen buiten de speelruimte, of waarbij de bal hard tegen spelmiddelen of personen binnen de speelruimte aankomt, of acties die van nature respectloos zijn(bv: de bal hard de lucht in schoppen welke vervolgens niet buiten de speelruimte belandt, maar wat desondanks een agressieve respectloze actie is);
Aard van de overtreding (2): De uitdrukking “opzettelijk” maakt al duidelijk dat de speler de actie moedwillig maakte. Niet opzettelijke acties met hetzelfde resultaat dienen niet te worden bestraft volgens de onderstaande richtlijnen.

Actie
Aanbevolen actie door de scheidsrechter voor misbruik van de bal in navolging van de hierboven beschreven scenario’s: Rode kaart (of opmerking op het wedstrijdformulier als de actie na de wedstrijd plaatsvond)

Misbruik van de spelersruimte:
Aard van de overtreding: Hierbij gaat het om ernstig misbruik van uitrusting in de spelersruimte (bv stoelen, koelbox, parasols, gooien met bidons, etc.)

Actie
Aanbevolen actie door de scheidsrechter voor ernstig misbruik van uitrusting in de spelersruimte: Rode kaart (of opmerking op het wedstrijdformulier als de actie na de wedstrijd plaatsvond).

Misbruik het uniform:
Aard van de overtreding: Hierbij gaat het om opzettelijk scheuren van het shirt, etc.

Actie
Aanbevolen actie door de scheidsrechter voor misbruik van het uniform: Rode kaart (of opmerking op het wedstrijdformulier als de actie na de wedstrijd plaatsvond). Als dit tijdens de wedstrijd gebeurt impliceert dit dat het betreffende onderdeel van het uniform verplicht vervangen dient te worden. In het geval waarbij dit leidt tot een onderbreking van de normale gang van zaken van de wedstrijd, wordt tevens een maatregel tot spelophouden door de scheidsrechter opgelegd.

Misbruik van het net:
Aard van de overtreding (1): Hierbij gaat het om opzettelijk en/of agressief slaan tegen of trekken aan het net, de palen, etc.;
Aard van de overtreding (2): De uitdrukking “opzettelijk en/of agressief” maakt al duidelijk dat enige actie waarbij aan het net getrokken of tegen het net geslagen wordt, die niet voortkomt uit een respectloze of moedwillige actie, niet bestraft dient te worden volgens de onderstaande richtlijnen.

Actie
Aanbevolen actie door de scheidsrechter voor opzettelijk en/of agressief misbruik van het net: Rode kaart (of opmerking op het wedstrijdformulier als de actie na de wedstrijd plaatsvond)

Misbruik van de lijnen:
Aard van de overtreding (1): Hierbij gaat het om opzettelijk trekken aan de lijnen of lijn-ankers;
Aard van de overtreding (2): De uitdrukking “opzettelijk” maakt al duidelijk dat niet opzettelijke acties met hetzelfde resultaat niet bestraft dienen niet te worden volgens de onderstaande richtlijnen;

Actie
Aanbevolen actie door de scheidsrechter voor opzettelijk misbruik van de lijnen: Rode kaart (of opmerking op het wedstrijdformulier als de actie na de wedstrijd plaatsvond).

Misbruik van de scheidsrechtersstoel
Aard van de overtreding: Hierbij gaat het om opzettelijk slaan tegen of trekken aan de scheidsrechtersstoel, etc.

Actie
Aanbevolen actie door de scheidsrechter voor misbruik van de scheidsrechtersstoel: Rode kaart (of opmerking op het wedstrijdformulier als de actie na de wedstrijd plaatsvond).

Misbruik van de boarding:
Aard van de overtreding : Hierbij gaat het om opzettelijk slaan tegen de boarding, etc.

Actie
Aanbevolen actie door de scheidsrechter voor misbruik van de boarding: Rode kaart (of opmerking op het wedstrijdformulier als de actie na de wedstrijd plaatsvond).

3. Misbruik van officials of ander personeel op het veld
In deze sectie wordt onderscheidt gemaakt tussen verbale en niet-verbale acties in relatie tot de ernst van de overtreding.

Verbaal geweld:
Aard van de overtreding : Hierbij gaat het om schreeuwen op het veld of het beledigen van enig lid van het scheidsrechters corps, Nevobo officials ander personeel betrokken bij de wedstrijd (bv ballenkinderen);

Actie
Aanbevolen actie door de scheidsrechter voor verbaal geweld: bestraffing of uitsluiting (of opmerking op het wedstrijdformulier als de actie na de wedstrijd plaatsvond) afhankelijk van de ernst van de overtreding en in overeenstemming met de spelregels.

Non-verbaal geweld:
Aard van de overtreding : Hierbij gaat acties op het veld zoals het gooien van objecten (bv zonnebril, bidons, etc.) naar de scheidsrechtersstoel, het opzettelijk schoppen van zand naar één van de officials, het gooien van objecten (zonnebril, bidons, bal, etc.) naar personen, beledigende gebaren, etc.

Actie
Aanbevolen actie door de scheidsrechter voor non-verbaal geweld: bestraffing, uitsluiting of diskwalificatie (of opmerking op het wedstrijdformulier als de actie na de wedstrijd plaatsvond) afhankelijk van de ernst van de overtreding en in overeenstemming met de spelregels.